

- *considérant qu'il faut appliquer le principe de précaution;*

- *considérant que le règlement (CE) N° 1829/2003 du 22 septembre concernant les denrées alimentaires et les aliments pour animaux génétiquement modifiés prévoit dans son article 43 que „Les États membres peuvent prendre les mesures nécessaires pour éviter la présence accidentelle d'OGM dans d'autres produits“;*

invite le Gouvernement

- *à élaborer dans les meilleurs délais un texte législatif réglant la co-existence entre l'agriculture traditionnelle et biologique et celle utilisant des OGM, instaurant un système de notification, de surveillance et de contrôle pour toutes les cultures utilisant des OGM, et prévoyant des mécanismes de responsabilité civile en cas de contamination accidentelle.*

(s.) Camille Gira, François Bausch, Jean Huss, Dagmar Reuter-Angelsberg, Renée Wagener.

A fir lech ze weisen, Här President a léif Kollegeen, dass een dat doten awer net am Hauruckverfahre ka maachen, wéilt ech lech an engems e Gesetz oder e Projet vun engem Gesetz vu Kärnten hei hanterleeën, déi genau dat dote gemaach hunn, déi d'Koexistenz probéiert hunn ze regelen. Dëst Gesetz oder dëse Projet läit de Moment och bei der europäescher Kommissioun zur Begutachtung. Do kënne mir eis jo schlau maachen. Wann déi Kärntner duerchkomme mat hire Mesuren, da brauche mir se jo praktesch nëmme vum Däitschen op dat Franséisch ze iwwersetzen an och unzepassen u Lëtzebuerg. Dann hu mir wierklech gutt geschafft. Dofir géing ech lech dat matginn.

Ech wär frou, Här President, wann Dir dat dote Gesetz géingt zumindest de Leit aus der Éthikskommissioun kopéieren, da gesi mir dass dat doten net am Hauruckverfahren ze maachen ass, an dofir nach eng kéier: Kommt mir stëmmen d'Gesetz a stëmmen an engems déi Motioun, an dann hu mir gutt legislativ Aarbecht gemaach. Ech soen lech merci.

5. Ordre du jour (suite)

M. le Président.- Här Gira, ech hunn lech d'Wuert ginn, mä dat dote geet wäit iwwert dat eraus, wat d'Reglement am Fong geholl zouléisst, wann een d'Wuert freet zum Ordre du jour. Dat doten ass schonn eng hallef Interpellatioun gewiescht, also ech géif lech awer opmierksam maachen, mir hunn en neit Règlement, wat haut soll a Kraaft trieden, an do hate mir eis d'lescht Woch d'Wuert ginn, dass mir eis alleguete strictement géifen drun halen. Dir sidd elo schonn deen éischten, dee wäit iwwert dat erausgaangen ass, wat do virgesinn ass, an ech géing lech bieden, et dobäi awer och ze be-loossen.

M. François Bausch (DÉI GRÉNG).- Ech soen, dass Dir Onrecht hutt, well den Här Gira huet den Dépôt gemaach vun enger Motioun.

M. le Président.- Jo, dat ass an der Rei.

M. François Bausch (DÉI GRÉNG).- Beim Dépôt vun enger Motioun huet een extra fënnf Minutte Riedezäit, wéll ech lech just soen. Dat steet an eisem Règlement.

M. le Président.- Jo, mä déi Motioun gëtt ofgezunn, da gëtt se u jiddfree verdeelt, an da gëtt ofgestëmmt. Da kann en dat do maachen, awer net d'Reglement sou interpretéieren, wéi dat elo hei geschitt ass. D'Wuert huet den Här Alex Bodry gefrot.

M. Alex Bodry (LSAP).- Ech wäert mech un d'Reglement halen

an och net op de Fong vun der Afär agoen. Mir bleiwe bei eiser Meenung, dass effektiv eng Wull am Tirang ass, dass Mëssverständnisse do sinn, dass eis eng ganz Rëtsch vu seriösen Organisatiounen ugeschriwwen hunn, déi gären eng Aussprooch mat der Chamber hätten, ier et zum Vote vun deem Gesetzestext kënnt.

Dofir hale mir eisen Antrag oprecht, mir hätte gären eng Modifikatioun vum Ordre du jour, dass dee Projet soll dës Woch vun der Dagesuerdnung erofkommen. Mir hunn näischt dogéint, dass nach virum Enn vum Joer iwwert deen Text ofgestëmmt gëtt, mä mir sollte virdru mat den Associatiounen iwwer hir Bedenken diskutéieren, an da kënn mir och an engems an der Kommissioun déi Motioun, déi den Här Gira grad deponéiert huet, diskutéieren. Da gëtt et vläicht eng Motioun vun der ganzer Chamber. Also mir hätte gären, dass eng Ofstëmmung iwwert d'Ofännerung vum Ordre du jour kënnt.

M. le Président.- Dann huele mer elo fir d'éischt d'Wull aus dem Tirang eraus a gesinn da wéi et weidergeet.

Mir stëmmen elo of iwwert d'Proposition vum Här Alex Bodry, fir de Projet de loi 4913, deen envisagéiert ass, fir en Donneschdeg hei debattéiert a gestëmmt ze ginn, vum Ordre du jour erfrozehalen.

Vote

Déijéineg hei am Sall, déi d'accord sinn deem Antrag vum Alex Bodry stattzeginn, stëmme mat Jo, déi dogéint si mat Neen.

Den Antrag vum Kollege Bodry ass verworfen mat 39 Nee- an 21 Jo-Stëmmen. Domat ass also den Ordre du jour, wéi e vun der Presidentekonferenz virgeschloen ginn ass, ugeholl, an dee Projet bleift um Ordre du jour fir den nächsten Donneschdeg.

Ont voté oui: MM. Jean Asselborn, Alex Bodry, Mme Mady Delvaux-Stehres, M. Mars Di Bartolomeo, Mme Lydie Err (par M. Alex Bodry), MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Jeannot Krecké, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Jos Scheuer, Georges Wohlfart et Marc Zanussi;

MM. Jean Colombero, Gast Gibéryen, Fernand Greisen, Jacques-Yves Henckes (par M. Aly Jaerling), Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepp (par M. Fernand Greisen) et Robert Mehlen (par M. Gast Gibéryen);

M. Serge Urbany.

Ont voté non: Mme Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mme Marie-Josée Frank, MM. Marcel Glesener (par Mme Nancy Arendt), Jean-Marie Halsdorf, Norbert Hauptert (par M. Théo Stendebach), Nico Loes, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Mme Ferry Nicklaus-Faber, MM. Patrick Santer, Marcel Sauber (par Mme Nelly Stein), Marco Schank, Jean Spautz, Mme Nelly Stein, MM. Théo Stendebach, Nicolas Strotz, Fred Sunnen, Lucien Weiler et Claude Wiseler;

Mme Simone Beissel (par M. Gusty Graas), MM. Jeannot Belling, Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Emile Calmes, Mme Agny Durdu, MM. Gusty Graas, Paul Helminger (par M. Emile Calmes), Alexandre Krieps, Claude Meisch, Mme Maggy Nagel, MM. Jean-Paul Rippinger, Marco Schroell et John Schummer;

MM. François Bausch, Camille Gira, Jean Huss (par Mme Dagmar Reuter-Angelsberg), Mmes Dagmar Reuter-Angelsberg et Renée Wagener.

Den Här Bausch freet nach d'Wuert. Här Bausch.

6. Dépôt de deux motions

M. François Bausch (DÉI GRÉNG).- Här President, ganz kuerz, ech wollt och nach eng Mo-

dification de l'ordre du jour verlaangen, an zwar hätt ech gären zwou Motiounen dës Woch nach op den Ordre du jour. An zwar déi eng, do handelt et sech ëm den Artikel 99 vun eiser Constitutioun, ob de Fonds d'aménagement du Plateau de Kirchberg dodrënner fällt oder net. Ech wëll déi hei déposéieren. Ennerschriwwen op der Motioun hunn ech selwer, den Här Fayot, den Här Krecké, den Här Alexandre Krieps an den Här Robert Mehlen.

Motion 1

La Chambre des Députés,

considérant

- *que certains projets de construction du Fonds d'urbanisation et d'aménagement du plateau de Kirchberg dépassent les seuils légaux prévus en application de l'article 99 de la Constitution;*

- *que le seul fait que le Fonds jouisse d'une personnalité juridique propre ne suffit pas, d'après la Cour des comptes, pour conclure qu'il soit exclu du champ d'application de l'article 99 de la Constitution;*

- *que le Fonds de Kirchberg est chargé par une disposition législative de gérer des services publics déterminés en vue de satisfaire à des besoins spéciaux de la population, et ce sous le contrôle tutélaire de l'Etat dont il est détaché par application du principe de la décentralisation par services;*

- *que les acquisitions du Fonds, les grands projets d'infrastructure ou de bâtiments sont à considérer comme faisant partie du domaine public;*

- *que l'administration de ces biens, rentrant dans un patrimoine spécial affecté à la réalisation d'une fin d'intérêt général, est partant soumise aux règles générales de gestion des biens domaniaux;*

invite le Gouvernement

- *à veiller à ce que le Fonds d'aménagement et d'urbanisation du plateau de Kirchberg respecte les dispositions de l'article 99 de la Constitution*

(s.) François Bausch, Ben Fayot, Jeannot Krecké, Alexandre Krieps, Robert Mehlen.

An dann hunn ech eng zweet Motioun, déi betrëfft d'Etablissements publics en général. Do hätt ech gären, datt e Projet de loi fixant un statut type avec des lignes directrices générales définissant plusieurs critères quant à la création, à l'organisation et aux conditions de fonctionnement des établissements publics geschafe gëtt. Och déi Motioun ass ennerschriwwen vu mir, vum Här Gira, vum Här Fayot, vum Här Krecké a vum Här Mehlen. Déi wëll ech heimadden deposéieren an ech hätt déi nach gären dës Woch en Donneschdeg op den Ordre du jour.

Motion 2

La Chambre des Députés,

considérant

- *que l'absence au Luxembourg d'une loi-cadre générale sur le fonctionnement des établissements publics fait que les différents établissements publics existants ont des structures de gestion et de fonctionnement très différentes;*

- *que cette situation a mené à une panoplie de structures paraétatiques peu cohérentes et difficile à contrôler;*

- *que l'étude des professeurs André Roux et Guy Scoffoni relative au rôle de l'Etat propose dans le chapitre concernant les établissements publics: „Une remise en ordre au sein des établissements publics apparaît donc indispensable pour établir un peu de transparence. Il conviendrait donc d'éla-*

borer une sorte de statut-type des diverses catégories d'établissements publics (administratifs ou à caractère industriel et commercial). Il serait donc possible d'élaborer un certain nombre de lignes directrices sous forme d'instructions générales qui formuleraient plusieurs critères quant à la création, à l'organisation et aux conditions de fonctionnement des établissements publics.“;

- *que le rapport spécial 2000 de la Cour des comptes sur les établissements publics révèle de façon évidente les faiblesses dues à l'absence de critères généraux dans la gestion journalière des établissements publics;*

invite le Gouvernement

- *à introduire un projet de loi fixant un statut-type avec des lignes directrices générales définissant plusieurs critères quant à la création, à l'organisation et aux conditions de fonctionnement des établissements publics.*

(s.) François Bausch, Camille Gira, Ben Fayot, Jeannot Krecké, Robert Mehlen.

An, Här President, ech wär frou wa mir déi zwou Motiounen do en Donneschdeg separat kënnten diskutéieren, well menger Meenung no déi eng gréisser Importenz hunn, an ech net gäre géing gesinn, wa mer déi géngen, op gutt Lëtzebuergesch gesot, ersaufen déi nächst Woch an der allgemenger Budgetsdebatt, well dat wär sécherlech net am Sënn vun enger gudder parlamentarescher Aarbecht. Well hei ass och e bësselchen de Schluss vun enger Debatt, déi mir lo bal e Joer an der Budgets Kontrollkommissioun hate ronderëm d'Fonds spéciaux.

M. le Président.- Sou, déi Motioun ginn elo ofgezunn, se gi verdeelt, an da komme se nach eng kéier op den Ordre du jour. Mir musse kucken wat fir een Dag dofir dee beschten ass, ob mir dat muer oder iwwermuer maachen.

(Interruption)

Jo, iwwermuer, en Donneschdeg. Gutt. Domat hätte mer dee Punkt ofgeschloss. An da kéime mer zum Hauptpunkt vun eisem Ordre du jour vun haut de Mëtteg, dat ass de Rapport vun der Finanzkommissioun iwwert de Projet de loi 5200, de Statshaushalt fir 2004. D'Wuert huet de Rapporteur vum Projet de loi, den honorabelen Här Jean-Marie Halsdorf.

7. 5200 - Projet de loi concernant le budget des recettes et des dépenses de l'État pour l'exercice 2004

Présentation du rapport de la Commission des Finances et du Budget

M. Jean-Marie Halsdorf (CSV), rapporteur.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, „La reprise de l'économie mondiale devrait enregistrer en 2003 la plus faible performance de toutes les reprises cycliques connues depuis la seconde guerre mondiale. Les caractéristiques principales en sont une dépendance excessive à l'égard des Etats-Unis, la persistance de capacités de production non utilisées, et des pressions déflationnistes. Le produit intérieur brut mondial devrait croître en 2003 de 2,1% (l'économie mondiale est considérée comme étant en récession si la croissance du PIB est inférieure à 2%). Néanmoins, la reprise est amorcée aux Etats-Unis, dans les pays de l'Europe de l'Est et dans les pays asiatiques.“

Dës Citatioun aus dem Rapport de gestion vum drëtten Trimester vum Grupp Arcelor iwwert dat wirtschaftlecht Ëmfeld setzt kloer de generelle Kader vun der Weltkonjunktur, an där mir eis bewegen. D'USA erhuele sech lues a lues, an

d'Wuesstemszuelen, déi virun e puer Deeg veröffentlecht goufen, weise Progressioun wéi scho laang net méi.

Doniewent ass awer gewosst, dass säit dem Irakkriich d'Statsschold vun den USA ganz héich ass an de Ratio Euro-Dollar huet d'symbolesch Marké vun 1,2 iwwerschratt, wat d'Exploitatiounen aus der EU eraus net méi einfach mécht an domadder eiser Economie een Dämpfer opsetzt. Dobäi ass eis Währung net esou staark, mä den Dollar ass esou schwach. De chinesesche Yuan huet och e schwache Kurs an dréit doduerch sécherlech och dozou bäi, dass d'Exporter aus China klammen, sou dass dëst Land sech schnell a gutt entwéckelt an asiatesche Raum. An dat Ganzt zum Leidwesen vu Japan, dat dat Schlëmmst vun enger Deflatioun iwwerstoe konnt. Japan, ee Land, dat awer nach Zäit wäert brauchen, fir sech ze consolidéieren.

Déi gescheitert Négociatiounen vun der Welthandelsorganisatioun OMC zu Cancún hunn déi wirtschaftlech Lag an der Welt och net besser a méi transparent gemaach. Zu Cancún konnte keng global Visioun a keng global Regele fir d'Weltwirtschaft opgestallt ginn. D'OMC ass paralyséiert. D'Fronten härte sech tëschen Nord a Süd, tëschent Aarm a Räich. Et kënnt e Bild op, wéi wann nëmme kommerziell Interessen am Welthandel spille géifen an d'Géigner vun der Mondialisatioun zéien an d'Feld. Kuerz gesot, d'Welteconomie huet de Schnapp, an den Terroristevirus huet net weineg Schold drun.

Déi aktuell international Konjunktur charakteriséiert sech och doduerch, dass d'Weltmäert eng grouss generell Onsécherheet ausstrahlen. D'Bourssen hu sech zwar generell stabiliséiert, mä d'Wuesstemsprognosé ginn an de leschte Méint nach ëmmer no ënnen ugepasst an de schwachen Dollar bréngt besonnesch Opschwung do, wou de grénge Billjee Referenzwährung ass - am EU-Raum ass dat net de Fall. Sollt et - sou wéi et déi kierzlech veröffentlecht Wirtschaftszuelen et undeiten - een nohaltegen Opschwung an den USA ginn, da kréie mer dësen iergend eng kéier och ze spieren. Mä mat méi Décalage an der Zäit, wéi dat bis elo ëmmer war, wéll Däitschland, de classesche Relais vun esou enger Opschwongverméttlung an Europa, an där déifster Kris zënter den drësseger Jore stécht.

Europa gëtt e Bild of mat weineg Wuesstem. Frankräich, Däitschland an Italien maachen eleng dräi Véierel vum PIB an Europa aus an dobäi ass gewosst, dass eis Nopeschlänner Däitschland a Frankräich a Rezessioun sinn. Däitschland kritt null Wuesstem fir 2004 virausgesot an a Frankräich geet et kaum besser. Dobäi gëtt et immens Budgetsdefiziter an dëse Länner an elo ass et gewosst: Frankräich an Däitschland respekéieren d'Maastrichtkriterien net, se bréngen et net fäerdeg, an dëst ass ouni Zweifel en neie Moment, well grad gemeinsam Stabilitéitskriterien dozou sollten dëngen, dass an alle Länner vun der EU déiselwecht Budgetspolitik sollt gellen, fir eng concertéiert Finanzpolitik an der EU ze garantéieren.

D'Situatioun an der EU ass komplex, well et EU-Länner gëtt, wéi Irland a Griichenland, déi nach wirtschaftlech progresséieren, an doniewent wäert ab 2004 den Dynamismus vun deenen neien EU-Bäitrettslänner sécherlech munch frësche Wand an eis verstëbste Wirtschaft blosen. Dësen Emstand wäert och zu enger besserer Integratioun vun dëse State féieren a si kënnen eng dreiwend Kraaft an der europäescher Economie ginn.

Gewosst ass, dass Lëtzebuerg am „Kielwasser“ vun de groussen Economie vu Frankräich an Däitschland läit. Eis Nopere sinn eis éischt

Handelspartner, hiren Zoustand konditionéiert an engem gewësse-
nen Emstand eis wirtschaftlech
Entwécklung.

Wa mer jee eng Kéier eng Insel an
Europa waren, haut si mer dat net
méi. Eis Souverainetéitsrechter
goufen an de leschte Joren
anescht configuréiert an an der
Lëtzebuurger Wirtschaft bléist dee-
selwechte Mondialisatiounswand
wéi an deenen aneren EU-Statën.

Mir verzechnen zënter 2001 e vill
méi luese wirtschaftleche Wues-
stem an eis kuerzfristeg Perspekti-
ven hänke ganz staark vun deene
vun eisen Nopere(n) of. Mir hu
glécklecherweis awer haut déisel-
wecht Währung an zwielef vun den
EU-Memberstaten, wat e wichtege
Stabilitéitsfaktor ass, well hätte mer
zum Beispill beim Krich an Afgha-
nistan national Währunge gehat,
dann hätten d'Spekulationen an
d'Währungsturbulenzen eng con-
certéiert Relance an der EU nach
méi a Fro gestallt.

Tëschent Wirtschaft a Politik spillt
den Euro eng wichteg Roll. D'Infla-
tioun am EU-Raum läit ëm 2% a
schéngt am Grëff. Den EU-Cours
mécht zwar mëttel- bis laangfristeg
stabel wirtschaftlech Planungen a
Virraussoen net einfach, well virun
zwee Joer zum Beispill gouf hei an
der Chamber, am Kader vun de
Budgetdiskussionen, iwwer Pre-
visiounen diskutéiert, iwwer ee
mëttleren Eurokurs vun 0,85 par
rapport zum Dollar; dat war am
Joer 2002. Haut leie mer bei 1,2
Dollar fir en Euro, eng Steigerung
vu méi wéi 41%. Et schéngt, wéi wa
mir nach wäit ewech wäer vun en-
ger laangfristeger Paritéit tëschen
Euro an Dollar.

Wéi ass et mat der Lëtzebuurger
Wirtschaft? Eis national Économie
ass nëmme lues gewuess am Joer
2003. De Wuesstem hei am Land
louch tëschen 1995 an 2000 an
der Joresmoyenne beim gläiche
Präis, nach bei 7,2%. Hëlt een de
Wuesstem elo vun 1985 bis 2001,
da kréie mer eng Moyenne vu
5,6%. Hëlt een d'Joer 2000, do wo
re souguer quasi 9% Wuesstem
ze verzechnen, no 7,5% am Joer vir-
drun. A kuckt een de Wuesstem
vun 2001 un, da leie mer nëmme
méi bei 1,2%. 2002 an 2003 si-
tuéiere mir eis an deene selwechte
Paragen an an de leschte Joren,
säit 2001, schreiwe mer also vill
méi kleng Wuesstemszuelen.

Dat lëtzebuergesch statistesch
Amt, de Statec, huet a senger Note
2/2003 vum Juni dëst Joer nach
2,8% Wuesstem fir 2004 tabléiert,
mä a senger drëtter Note, e puer
Méint méi spéit, waren dat nëmme
méi 2%, déi fir 2004 virausgesot
goufen. D'Europäesch Kommissi-
oun geet vun 1,9% aus. D'Wuess-
temprognosé sinn an der lescht
meeschtens ëmmer no ënnen uge-
passt ginn. Iwwerdriwwene Pessi-
mismus awer ass net ubruecht, mir
sinn net an der Rezessioun, dofir
erfëlle mer nach déi objektiv Krite-
rien net, dofir misst een an zwee
Trimesteren noeneen negativ
Wuesstemszuele verzechnen. An
dat ass bei eis net de Fall, et war
en net an et gëtt en och net, wéi et
och elo ausgesäit. Mir hunn eng
gesond national Wirtschaft, wat jo
och verschidde Beruffskummeren
ënnerstrach hunn. Trotzdeem ass
Virsiicht gebueden, well net nē-
men a leschter Zäit goufen et
falsch Previsiounen.

Ech wëll elo kuerz op déi wirt-
schaftlech Aktivitéit vun deenen
eenzelne Secteuren agoen. An der
Industrie, déi nach just 10% vun eis-
em PIB ausmécht, a besonnesch
an der Stolindustrie, wou mir hei zu
Lëtzebuerg de Groupe Arcelor
hunn, ass Folgendes ze soen: A
Westeuropa ass d'Produktioun vum
Bruttostol an den éischten néng
Méint vun dësem Joer ëm 1,4%
geklommen; an der EU huet se
stagnéiert, de consolidéierte
Chiffre d'affaires vum Grupp Arce-
lor ass och ëm 1,9% zrëckgaan-
gen. Och d'Nettoschold vum
Grupp ass zrëckgaangen, de Ratio
Nettoschold-Eegemëttel ass vun

0,75 op 0,65 erofgaangen. Doraus
ass ze schlëssen, dass et eiser
traditioneller Schwéiererindustrie
den Emstänn entspriechend net
sou schlecht geet, besonnesch
och wann d'Perspektiven déi sinn,
dass d'Weltwirtschaft 2004 ëm
3,2% progresséiere wäert an déi
industriell Produktioun ëm 4,3%
klamme wäert, wou se dëst Joer
nëmme bei 2,0% louch.

An der Constructioun leie mer nach
relativ héich an der Aktivitéit, och
wann d'Carnten net méi esou voll
si wéi nach viru Joren. Am Héich-
bau geet et nach besser wéi am
Génie civil. Louch d'Joresmoyenne
bei Ausschreiwungen am Génie ci-
vil an de leschte Joren nach bei
239 Milliounen, sou ass se am Joer
2003 op 174 Milliounen zrëckgaan-
gen; dat maachen trotzdeem 27%
manner aus. Bei Aarbechte fir Ge-
menge geet den Opdragsvolum
vun 80 op 60 Milliounen erof, bei
den Autobunne vun 30 op 12 Mil-
liounen. Hei zu Lëtzebuerg sinn on-
geféier 3.000 Aarbechter am Génie
civil beschäftegt. Déi 27% manner
Opdräig géifen also plus ou moins
800 Aarbechter ausmaachen, déi
am Fong deemnächst keng Aar-
becht méi hätten.

Dobäi ass och nach gewosst, dass
net all öffentlech Investgelder a
Lëtzebuurger Betriber fléissen. Bei
groussen Aarbechten, wéi zum
Beispill am Bau vun der Nord-
strooss, gi bei Ausschreiwunge
Gelder an d'Ausland, well d'Aar-
bechten ee spezifesch Know-
how viraussetzen, deen et net hei
zu Lëtzebuerg gëtt - zum Beispill
am Tunnelbau. Géifen d'Aarbech-
ten opgedeelt ginn - zum Beispill
beim Bau vun Tunnelen - da këin-
ten d'Preparativé separat ausge-
schriwwen ginn a Lëtzebuurger En-
treprisé kéinte matbidden an esou
hätten zum Beispill bei enger Aus-
schreiwung, am Kader vun der
Nordstrooss, 40 Milliounen vun 148
Milliounen am Ganzen u Lëtze-
buurger Betriber fléisse kënnen.

D'Chifferen am Secteur Transport a
Kommunikatioun stagnéieren, am
Horeca-Beräich geet et zrëck.
D'Zuelen aus dem éischte Semes-
ter 2003 weisen e Minus vu 7% fir
Hôtellen, 8% fir Restauranten an
10% fir Caféeën.

De Secteur Commerce, deen hält
sech. An d'Servicer, dat heescht
den Immobilier, d'Locatioun, d'In-
formatik, Recherche et Développe-
ment a Servicer fir Betriber, déi
progresséieren ëm 8% am éischte
Semester. D'Assurancé gi souguer
ëm 8,42% an den éischten néng
Méint vun dësem Joer an d'Luucht.

Eis Finanzplaz bleift jo laut Price-
Waterhouse-Barometer attraktiv bis
ganz attraktiv fir 87% vun de Gefro-
ten a se behält d'Vertraue bei 73%
vun de Leit, obschonn déi euro-
päesch Spuerdirektiv an d'Am-
nestien, zum Beispill an der Belsch
an an Italien, Spuren hannerlooss
hunn.

Wéi séier et an déi eng oder aner
Richtung goe kann, beweist zum
Beispill d'Entwécklung vun der
Taxe d'abonnement, wou mer virun
e puer Joer phenomenal Plus-valué
geschriwwen hunn a wou mer jo
elo iwwer en Amendement vun eis-
er Regierung sou wäit ginn, dass
mer dës Taxe fir institutionell Fonge
souguer ofschafen. D'Abonne-
mentstax huet an dësem Land
scho villes finanzéiert, mä mir kë-
nnen hir Recette kaum steigern,
well déi am wesentleche vu Bour-
secoursen ofhänkt, iwwert déi déi
Lëtzebuurger Politik net bestëmmt.

E puer Iwwerleeungen zum Chô-
mage.

Op de 27. November 2003 ass hei
zu Lëtzebuerg eng symbolesch
Grenz iwwerschrafft ginn. 8.204
Chômeuren, dat heescht ee Chô-
mage vu 4% vun deene Leit déi
kéinten a wëlle schaffen.

Op déi éischt néng Méint vun dë-
sem Joer ass de Chômage ëm
27% geklomm, an hält een déi In-
demniséiert, da maachen dat
esouguer 45%.

Et goufen och manner Aarbechts-
plaze geschaaft. Waren et der
nach 8.000 am Joer 2002, esou
sinn et der nach just 6.347 vu Sep-
tember 2002 bis September 2003.
Et fällt och op, dass d'Ausschreif-
dauer an d'Luucht geet. Wat ass
elo dozou ze soen?

D'Recettë ginn och an d'Luucht,
mä manner schnell, esou dass
d'Progressioun vun 11,9% am Joer
2001 op 4,1% am Joer 2002 gefall
ass. D'Cotisatiounen waren 2001 ëm
12% geklomm, am Joer 2002 awer
nëmmen ëm 3,3%. Et gëtt Grënn
firwat d'Recetten ofhuelen.

Neen, total falsch.

■ Une voix. - Jo, komplett falsch.

■ M. le Président. - Et schéngt
eng aner Ried ze sinn!

■ M. Jean-Marie Halsdorf
(CSV), *rapporteur*. - Ech hunn et op
eemol gemierkt. Dat ass awer pe-
nibel. Oh la la!

(Interruptions)

■ M. Gast Gibéryen (ADR). - Et
ass d'Zensur!

■ M. Jean-Marie Halsdorf
(CSV), *rapporteur*. - Entschëllegt, et
war déi falsch Säit.

Wat ass dozou ze soen?

Üblecherweis ginn als internationa-
le Referenzwäert ongeféier 2%
Wirtschaftswuesstem duer, fir datt
dës Wuesstem sech kann op de
Chômage positiv auswirken. Vun
do un entstinn am europäeschen
Ausland genuch nei Aarbechtspla-
ze fir de Chômage ze drécken. Hei
zu Lëtzebuerg ass dat awer net
esou. Mir brauche fir Lëtzebuerg,
laut Berechnunge vum Statec, e
Wuesstem vu 5%, fir datt de Chô-
mage kann ofhuelen.

Tatsaach ass, mir hunn nëmmen e
klenge wirtschaftleche Raum, dee
wäit no baussen op ass. An dat
gëllt natierlech och fir eisen Aar-
bechtsmaart, op deem mëttlerweil
40% vun de schaffende Leit Fron-
taliere sinn, déi, dat ass eben esou,
manner kriddelech an dacks méi
motivéiert si fir eng Aarbechtsplaz
hei zu Lëtzebuerg ze kréien.

Gi bei eis déi öffentlech Dépensen
an d'Luucht fir d'Consumatioun
unzereegen, wat eis Regierung bis
dato ëmmer gemaach huet, kréie
mer eng Steigerung vun den Im-
portatiounen, wat sech negativ op
de Wuesstem vum PIB auswirkt.
Déi vun der Regierung bedriwwen
antizyklesch budgetär Politik gräift
also hei zu Lëtzebuerg net esou
gutt wéi an engem méi zouene
System.

Tatsaach ass och, datt dat nächst
Joer e Wuesstem vum knapps 2% er-
waart gëtt. Mir kréien domadder
wuel de Chômage a senger
Entwécklung gebremst, mä fir den
Taux erofzeféieren, geet et wirt-
schaftlech einfach net duer. Hei
kommen also an deenen nächste
Jore méi Ausgaben op eis zou, an
dofir féiere mer d'Sozialofgab um
Bensin an d'Luucht.

Wat sinn eleng d'Typicitéte vun eis-
em Chômage?

Mir hunn zu Lëtzebuerg e strikt
Aarbechtsrecht, esou datt de Prin-
zip „last in, first out“ eng grouss
Uwendung fénnit. D'Konsequenz
ass, datt elo meeschtens d'Grenz-
gänger fir d'éischt entlooss ginn,
well déi fir d'lescht agestallt gou-
fen. Gewosst ass awer och, datt
haut 75% vun den neien Aar-
bechtsplaze vu Grenzgänger be-
sat sinn. Gewosst ass, datt de Ban-
kesecteur, also d'Kreditinstitut op
den 30. September 2003 nach
22.594 Leit beschäftegt hunn. Dëst
bedeit e Réckgang vun 264 Leit op
dräi Méint, vu Juni bis September,
an esouguer e Réckgang op ee
Joer, vu September op September,
vun 997 Leit. Dës Réckgang am

Bankesecteur hält sech a Grenzen,
well vill Imaginatioun am Banke-
secteur un den Dag geluecht gouf.

Prétraite, Flexibilitéit an Aféiere
vun Deelzäitaarbecht hunn hei
Schlëmmeres verhënnert. E Réck-
gang ëm 4% op ee Joer an dësem
Secteur ass jo eng bedeitend bes-
ser Performance wéi Réckgang
vun 10% zu New York oder och an
der Schwäiz. De Bankesecteur
mécht ëmmerhin nach 9,3% vum
totale Beschäftigungsmaart aus.
Säin Undeel um Emploi wäert och
an Zukunft héich bleiwen, well den
Ofbau an dës Betriber net weider
unhält.

Eng aner Charakteristik vun eisem
Chômage ass déi, datt d'Zuel vun
de Chômeure mat Bac+ an
d'Luucht geet. Dëst ass sécherlech
op de Réckgang vum Bankesec-
teur zrëckzeféieren, well dës
Maart an de leschte Jore ville Leit
mat akademescher Ausbildung
Aarbecht ginn huet. Dëst si Plazen,
déi haut net méi an där fréierer
Zuel geschaaft ginn.

En anere Grond ass awer och
deen, datt Grenzgänger mat gläi-
cher Qualifikatioun zu engem man-
ner héije Loun eng Aarbechtsplaz
unhuelen, an dat zum Leidwiese
vun de Résidenden. Esou kommen
dës vu baussen op eise Maart eran
an déi Leit, déi ageschriwwen sinn,
bleiwen emol op der Streck. Déi
lescht Tendenzen an der Aar-
bechtsplazbesetzung si jo déi, datt
75% vun den nei geschaaften Pla-
zen u Grenzgänger ginn.

Wa mer vum Formatiounsniveau
schwätzen, da stelle mer fest, datt
den Undeel vun de Chômeuren ou-
ni Ausbildung vun 53,2% am Au-
gust 2000 op 45,4% zrëckgaangen
ass. Altersstrukturméissig ass
d'Zuel vun de Chômeuren ënner 30
Joer vun 30,2 am August vum Joer
2000 op 33,3% an d'Luucht gaan-
gen. Eng weider Charakteristik ass
och, datt d'Zuel vun de Chômeuren
iwwer 50 an d'Luucht gaangen
ass. Hei stellt sech d'Fro: Ass et net
esou, datt trotz strengem Aar-
bechtsrecht trotzdeem Leit mat méi
Anciennetéit entlooss ginn, well se
méi deier sinn? Sinn et net och Leit,
déi vun der Regel vun „golden
handshake“ profitéiert hunn, déi
mer an engem spéideren Zäitpunkt
an de Statistiken erëmfinden? Kloe
ass, d'Leit aus dëser Alters-
kategorie si méi schwéier ze réinte-
gréieren.

Eis Regierung huet Dispositiounen
geholl fir Ennerstëtzungen a kom-
pensatoresch Moossnamen fir d'Be-
tribler. Leider gräife se awer nach
net mat där gewünschter Wier-
kung. Dat läit och dorun, datt se
bei de Betriber nach ze weëneg be-
kannt sinn. Hei könnte mer eis um
finnesche Modell inspiréieren.
D'Finnlänner hunn déiselwecht
Problematik an dëser Altersklass
kannt. Si hu Léisunge fonnt, wou
ënner anerem Formatioun a Recy-
clage eng wichteg Roll spillen. Léi-
sungen, déi ganz ähnlech ugesi-
delt sinn iwwregens, wéi dat bei
ons och ugeduecht ass. Mä fir datt
d'Moossnamen integral gräifen,
brauche se eng gewësse Lafzäit.
Dat ass net nëmmen zu Lëtze-
buerg esou.

Parallèll heizou stellt een och fest -
laut Statistike vun der UCM -, datt
bei den Arbeitnehmer iwwer 45
Joer déi Zäit, déi se vun de Kran-
kekeeseleeschunge profitéieren,
bedeitend an d'Luucht geet. Ass et
well dës Leit vläicht keng Visioun
méi hunn an der heiteger Aar-
bechtswelt, sech net méi mat der
rasanter Entwécklung vun der Wirt-
schaft kënnen identifizéieren a
sech doduerch krank spieren?
Schaffen dës Leit op eng Invalide-
rent hin, op een Ausscheeden aus
dem Aarbechtsprozess? D'Zuele
schéngen dat ze beleeden. Esou
eng Situatioun ass net gesond. Si
belaascht eis Krankekeesen am
Speziellen an eis Sécurité sociale
am groussen Ganzen.

Kuckt een d'Statistike vun der Be-
schäftegung hei zu Lëtzebuerg,
stellt een zousätzlech Folgendes
am Joresavis vum CES fir 2003

fest, Avis, dee sech mat de grou-
ssen europäesche Wirtschaftsorien-
téirunge vum Mee dëst Joer be-
schäftegt. Do kann een noliesen,
datt hei zu Lëtzebuerg d'Zuel vun
deenen, déi tëschen 55 an 64 Joer
al sinn an an engem Aarbechtspro-
zess sinn, bei nëmme 24,4% läit,
woubäi den EU-Duerchschnëtt bei
38,85% läit, dat heescht 59% méi
héich. An dobäi ass den Objectif
vu Lissabon 50%. Dat heescht all
Zweeten, ob Mann oder Fra, soll
am Aarbechtsprozess sinn. Hei
brauche mer eng Verduebelung
vun den heitegen Zuelen, wa mer
wëllen an de groussen wirtschaftle-
chen Orientéierungslinne vun der
EU bleiwen.

Ventiléiert een déi Beschäftegt të-
schen 55 a 64 nom Sexe, da sinn
dat bei de Männer 35,4% géint
48,8% an der EU, a bei de Frae
sinn et 14,5% géint 29,1% an der
EU. Dat heescht och, all drëtter
Mann hei zu Lëtzebuerg an all
zweete Mann an der EU iwwer 55
Joer sinn am Aarbechtsmaart en-
gagéiert. Bei de Fraen iwwer 55
Joer, do ass all siwent Fra hei zu
Lëtzebuerg an all drëtt Fra an der
EU an der Aarbechtswelt aktiv.

Dëst sinn Zuelen aus dem Joer
2001 aus enger EU vu 15, mä si
weisen eis wou et higeet. Am eu-
ropäeschen Osten ass traditionell
d'Beschäftegung vun de Fraen
nach vill méi héich wéi an eise Géi-
genden, wat sech dann och op
d'Gesamtstatistiken auswirkt.

Wann een elo de Projet de budget
fir 2000 als solche kuckt, stellt ee
fest: De Geesch, mat deem dës
Budget opgestallt gouf, ass am
Aklang mat dëser komplexer Situa-
tioun. E läit an der Continuitéit vun
de viregte Budgeten, mä ech géif
en als en Traditiounsbudget, e
Budget an eng nei Ära qualifizéie-
ren.

Continuitéit, well en eng realistesch
Appréciatioun vun de probabe Re-
cettë mécht, sech duerch eng rich-
teg Aschätzung vun der globaler fi-
nanzieller Situatioun vum Stat cha-
rakteriséiert, an och der Verschël-
dungscapacitéit Rechnung dréit.

Transitiounsbudget an eng nei Ära,
well mer an eng wirtschaftlech Nor-
malitéit erarutschen, wat zu enger
Limitatioun vun eise finanzielle Mët-
tele féiert.

Dës Budget zeechent sech
duerch zwou traditionell Lëtzebu-
er budgettypesch Achsen aus:
héijen öffentlechen Invest a Conti-
nuitéit an der Sozialpolitik. Dat ass
richteg, well doduerch bleift d'Kaf-
kraaft erhalen, an och d'Attraktivi-
téit vun eisem Lëtzebuurger Site fir
nei wirtschaftlech Aktivitéiten ass
garantéiert. Duerch eis Lëtzebu-
er Fiskallandschaft, an duerch déi
klassesch Sozialtransferte behalen
d'Betriber iwwer niddreg Loun-
käschte Compétitivitéit a soziale
Fridden.

Mä kuckt een d'Recetten an d'Dép-
ensé vum Budget 2004, dann
dränge sech Iwwerleeungen op,
datt dës Budget an eng nei Ära
féiert.

Déi courant Recettë gi fir d'éischt
säit dem Zweete Weltkrich zrëck,
an zwar ëm 1%, vu 6,305 Milliarden
am Budget voté 2003 op 6,242 Mil-
liarden am amendéierte Projet vun
2004.

Déi total Recettë ginn ëm 0,64% an
d'Luucht, well d'Recettes en capi-
tal vun 149,8 Milliounen, eng Erhö-
jung vun 33,7% par rapport zum
Budget 2003, zu Buch stinn. Si wa-
re säit 1984 net méi esou héich.

Dës Kapitalrecettë stamen aus
dem Verkauf vu Participatiounen un
d'SNCI, grad wéi vum Verkauf vum
Adenauer-Building, wat eemoleg
Phenomenen sinn, déi sech net
widerhuelen.

Datt manner Recetten do sinn, ass
duerch d'Konjunktur bedéngt, mä
d'Steierreform mat de fiskalesche
Moossnamen fir Betriber, déi mat
324,7 Milliounen fir den Exercice
2001/2002 zu Buch schloen, dem
Gehältersteuerbarème fir 173,5 Mil-
liounen fir 2001/2002 a mat där neier

Spuerméiglechkeet bei privaten Zousazpensiounen, déi Steierausfäll vun 185,9 Milliounen an dëse Jore bréngt, huet natierlech och hiren Undeel dodrun, dass et manner Recettë sinn.

Am Gesamten huet d'Steierreform de Leit an de Betriber am Land jo d'Klenggekeet vu 684 Milliounen an de Joren 2001/2002 bruecht. Dës Moossnamen hunn trotzdem méi Kafkraaft bruecht, well ouni si wär de Wuesstem vum PIB ënner 1% bliwwen. Alles an allem war dës Steierreform also genau déi richteg: Si huet zum richtigen Zäitpunkt de richtigen Effekt gewisen, dat sollt een dann zwee Joer no hirem A-Kraaft-Trieden och emol eng kéier korrekt op där richteger Plaz soen an aktéieren.

D'Gesamtrecettë maache 6,392 Milliarden aus par rapport zu de Gesamtdépensë vu 6,476 Milliarden, wat jo en Defizit vu 84,2 Milliounen ergëtt, en Defizit, deem iwwert d'Reserve budgétaire finanziert gëtt.

Nei ass och, dass de Budget fir 2004 mat engem Defizit ofschléisst. D'Akommesteier geet weider an d'Luucht, d'Kollektivitéitssteuer geet erof, an der amendierter Versioun souguer ëm 1,1 Milliard. Dat ass e massive Réckgang vun dëser Steuer, dee virun allem op de Finanzsecteur zréckzeféieren ass, well dës mécht bal 3/4 vun dëse Steieren aus.

D'Kollektivitéitssteuer ass natierlech staark konjunkturofhängeg, an d'Avancé gi pro Trimester bezuelt. Hei si bei Konjunkturschwächt natierlech Dispensé méiglech, a weider Moins-valuë kommen natierlech och well den Taux vun 30 op 22% erofgesat gouf. Dat ware jo am Joer 2002 324,7 Milliounen, an esou Moins-valuë verdeele sech och op e puer Exercicen.

D'TVA geet weider an d'Luucht, netto waren et 1,2 Milliarden 2003, dëst Joer maachen et 1,37 Milliarden aus. D'Steierreform huet hei munches dynamiséiert, en plus maachen AOL, Amazon a Microsoft hei nei Horizonter op. Eise Saz bei der TVA ass ee vun deene wichtigste verbleiwende Standardvirdeeler fir eist Land. Dat muss och esou bleiwen. Mir hunn allerdéngs e Problem mat der TVA, déi nach ze encaisséieren ass an déi nach auszebezuelen ass. Et bleiwen nach 622 Milliounen un TVA auszebezuelen, mä hei gëtt et Erklärungen.

Säit 1992 ass d'Zuel vun de Steierpflichtegen ëm 55% an d'Luucht gaangen, déi kommerziell Transaktionen ëm 130%, dobäi si keng Kontrolle méi op de Grenzen, mä d'Zuel vun de Fonctionnaires ass och net an d'Luucht gaangen. E Jugement vum Zivilgericht verlaangt Äntwerten an engem Délai vun dräi Méint, wat de Moment materiell onméiglech ass. Zuelemissseg goufe vu Juli bis September 11.000 Deklaratiounen ofgefärdet, fir emol e Bild vun dëser Aufgabestellung ze ginn, an doriwwer eraus bleiwen déi entsprechend Operatiounen fir bal 400 weider Milliounen Euro nach ze maachen. Eng ongesond Situatioun, well doduerch d'Betriber an Trésorerie-schwieregkeete komme kënnen an a Faillite gesat kënnen ginn.

De Steierverloscht duerch Faillité mécht ongeféier 5% vun der Netto-recette vun der TVA aus, fir d'Exercicë vun 1997 bis 2002 mécht dat 287 Milliounen aus. D'Taxe d'abonnement geet regelméisseg zréck a läit nach bei 430 Milliounen fir 2003 a geet op 400 Milliounen erof fir 2004. Och d'Droits d'enregistrement si réckleefeg. Iwwerhaapt ginn déi direkt Steieren zréck an déi indirekt ginn an d'Luucht. Si si praktesch 50/50. Schliesslech bleiwen an de Recetten nach eng kéier déi 7 Cent pro Liter ervirze-träichen, déi an de Fonds pour l'emploi fléissen.

Ech kommen elo zu de Réserves budgétaires. Déiselwecht sinn nach héich, och wa se réckleefeg

sinn. Si louche laut järeleche Konte bis 1997 ëmmer ënnert 200 Milliounen, waren 1993 souguer nëmme bei 66,4 Milliounen a si vun 1999 bis 2003 stänneg iwwer 500 Milliounen bliwwen. Si pendele sech fir 2004 bei 480 Milliounen an, esou dass hei nach Spillraum bleift fir déi nächst Exercicen, doduerch kann eng antizyklesch Politik bedriwwen ginn.

Diskussioun gouf et och an der Kommissioun iwwert d'Steierprovisionen an d'Solden, déi nach ausstinn. Et muss ee feststellen, dass bei de Finanzinstitute säit 2000 bis 2002 d'Provisiounen kontinuierlech zréckgaange sinn, fir 2003 kann ee jo nach keen Of-schloss ginn, well dëst Joer nach net eriwwe ass. Dëst féiert natierlech dozou, dass enges Dags d'Steierreserven am Bankesecteur opgebraucht sinn. Fir de Budget 2004 gëtt mat 400 Milliounen aus dës Reserve gerechent. Fir 2005 an doriwwer eraus gëtt d'Saach méi enk, well jo do d'Kollektivitéitssteuer mat zwee bis dräi Joer Décalage agedriwwen gëtt, an do fanne mer dann déi moer Jore gekoppelt mat enger manner héijer Réserve budgétaire. Dëst muss ee sech haut och scho bewosst sinn.

Lo zur Evolutioun vun der Schold. Am Joer 1999 hate mer eng laangfristeg Schold vu 698 Milliounen Euro, wat 3,8% vum PIB ausmaachen. D'Provisioun op dës Schold haut ass 380 Milliounen, esou dass d'Nettoschold 317 Milliounen Euro ass, dat heescht 1,7% vum PIB. Am Joer 2004 geet dës Schold op 512 Milliounen Euro erop, dat maachen 2,1% vum PIB aus. An anere Länner ass de Budgetdefizit konstant méi héich wéi bei eis déi gesamt Statsschold. Dat muss ee sech och emol virstellen!

Da ginn iwwer 50 Milliounen an de Schinnefong a 70 Milliounen an de Stroossefong verséiert. Tatsaach ass awer, dass am Exercice 2004 d'Bruttoschold duerch bestänneg Réckzuelungen iwwert de Fong fir d'Statsschold ëm 185 Milliounen wäert zréckgaange sinn, an dat par rapport zum Joer 1999. Dëst mécht e Réckgang vu stolze 36%. Am Joer 2005 wäert d'Schold bei 2,1% sinn, an am Joer 2006 bei 1,8%. An dës Prozentsatz sinn déi järelech Empruntë vu 70 Milliounen fir de Stroossefong an 80 Milliounen fir de Schinnefong enthalen. Et gëtt weiderhi méi vun der bestoender Schold zréckbezuelt wéi weider opgeholl gëtt.

Déi héchste Bruttostatsschold säit 1990 hate mir am Joer 1998 mat 706 Milliounen a 4,2% vum PIB. Déi héchsten Nettoschold no Provisioun hate mer am Joer 1996 mat 439 Milliounen respektiv 3,1% vum PIB. Dës Quot war also nach ni besonnesch impressionant, scho guer net am Kontext vun de Maastricht-Kriterien an dem Stabilitéitspakt, déi 60% Statsschold zouloosen.

Stéchwuert Stabilitéitsprogramm: Do läit jo d'Lat fir d'Budgetdefizit bei 3%. Kuckt een den Defizit vum Budget als solchen, da si mer mat 84,2 Milliounen Euro wäit ewech vun 3% vum PIB.

D'Banque Centrale huet jo déi sou genannte SEC95-Norm an d'Gespräch bruecht, well déi ausschlaggebend wär fir déi reell Neiverscholdung vum Statsbudget ze definéieren. Rechent een esou bei de Budgetsdefizit vun 2004, dat si jo 84,2 Milliounen, nach all Dépenses a Recettë vum Stat, de Gemengen an der Sécurité sociale, d'Fongen inklusiv, eran, da kréie mer zu Lëtzebuerg fir 2004 e Resultat vun 1,8% par rapport zum PIB. Natierlech rechne mer d'Ausgabe vun den Investitionsfongen net do eran: Dat ass jo alles Geld wat dem Stat gehéiert, wat gespuert gëtt, an net Geld wat ee léint. Fir 2005 ginn et viraussichtlech 2,3% Defizit, a fir 2006 wäert dësen Defizit bei 1,5% leien.

Och hei bleift also Spillraum zum Stabilitéitspakt, Spillraum, deem awer ze relativéieren ass, well

d'Evolutioun vun eiser Sécurité sociale am Allgemengen an déi vun de Krankekeesen am Speziellen net einfach virauszesoen ass an déiselwecht hei mat eragerechent gëtt. Ausserdeem wëlle mer jo an enger Logik bleiwen, déi wëllt, dass esou e Budget am Prinzip eppes Équilibréiert ass.

Tatsaach ass schliesslech, dass säit 1997/1998 - deemools huet de Stat e Prêt vun der CFL iwwerholl - keen Emprunt méi gemaach ginn ass. Des Weideren ass et jo och esou, laut „pluriannuel“, dass an den nächste Jore systematesch Empruntë geplangt sinn, fir laangfristeg Investitiounen am Beräich vun der Strooss a vun der Bunn virzehuelen. Dat systematesch Zréckgräifen op en Emprunt ass en neit Element par rapport zur Budgetpolitik vun den 90er Joren, eng nei Logik, well et jo de Moment ouni net geet. Dësen Ëmstand trancheiert natierlech géigeniwwer eise Méiglechkeeten an de Joren 1997 bis 2002.

An der vun der Regierung amendierter Form vum Budget ass och nei, dass Plus-valuen an de Recetten aus deene vergaangene Joren et elo méiglech maachen, den Defizit vum Budget als solchen integral iwwert d'Reserve budgétaire ze finanzéieren, wat am initiale Projet nach sollt iwwert en Deel vum Emprunt geschéien. Dës Démarche fënnt sécherlech groussen Uklang, well a villen Avisé vun de Berufschamberen ass bemängelt ginn, dass de Budgetsdefizit iwwert en Emprunt équilibréiert géif ginn.

Op där anerer Säit ass et logesch, dass geléint gëtt fir laangfristeg Investitiounen ze finanzéieren. En Emprunt, dee jo iwwer Joren zréckbezuelt gëtt, soll och an Investe getätegt ginn, déi iwwer Jore Plusvaluen an eisen Infrastrukture bréngen, an dat ass jo kloer de Fall an der Erneuerung an am Ausbau vum Stroossen- a Schinnennetz. Et ass also net onbedéngt noutwendeg, dass just ee se elo aus der Täsch bezitt.

Och d'Gemegefinanze sinn zwar stabil, mä trotzdem zerbrécklech. D'Evolutioun vun de Gemegefinanzen ass natierlech parallel zu deene vum Stat. De Fonds communal de dotation financière an den Impôt commercial communal sinn déi Haaptakommessquelle vun eise Gemengen. Si maachen nobäi 80% vun den Einnahmen aus. Um Beispill ICC, der Gewerbesteier, kann een de Parallelismus zu de Statsfinanzen novollzéien. Dëst ass jo eng Gemegesteuer, mä si gëtt vum Stat agedriwwen an un d'Gemege verdeelt. Si ass jo konjunkturrell bedéngt, a si ass och réckleefeg, grad esou wéi d'Kierperschaftssteuer, déi och iwwert d'Betriber agezu gëtt. Si gouf och an den Amendement vum Budget 2004 vu 440 Milliounen op 430 Milliounen zréckgesat, dobäi stoungen nach 495 Milliounen am Budget 2003. Hei kommen also manner Einnahmen, déi deelweis duerch de Fonds communal kompenséiert ginn.

Dës gëtt gréisstendeels iwwert d'TVA - do fléisse fir 2004 eleng 152 Milliounen an dës Fong -, Akommesteier an Taxen op den Autoe gespeist. Well d'Akommesteier an d'TVA positiv Tendenze weisen, geet dës Fong an d'Luucht a kompenséiert deelweis d'Moins-valuë vun der Gewerbesteier. D'Gemege kréien awer Enkpäss, well hir Einnahmen net méi klammen, d'Gehälterchergen awer net nëmmen duerch den Index an d'Luucht ginn.

D'Gemengen hunn och d'Méiglechkeet, dëst ass e Stéck Gemegeautonomie, den Hebesaz vun der ICC, also vun der Gewerbesteier, an d'Luucht ze setzen. Dëst ass awer u sech, wann et just an

eenzelne Gemege geschitt, en net solidareschen an e wirtschaftlech perverse Mechanismus. Net solidaresch, well duerch eng Erhéijung besonnesch déi Gemengen, déi et maachen, sech op Käschte vun deenen anere méi Recettë verschafen. Wirtschaftlech pervers well et am Géigesaz zu der nationaler Steuer- a Budgetpolitik steet, déi versicht d'Attraktivitéit vum Lëtzebuerger Standuert iwwer méiglechst déif Niewekäschten op Betriber ze garantéieren. Hei entsteet e Friktionpunkt, deen et géllt ze klären. A wahrscheinlech ass och genee hei ee vun deene groussen Knackpunkte bei der kommunaler Finanzautonomie.

Wann déi autonom Gestiou vun engem steierlechen Instrument derzou féiert, datt dës Gestiou e spierbaren negativen Impakt op aner Plazen huet, da muss mer iwwer Sënn an Zweck vun esou fiskalesche Méiglechkeeten nodenken.

D'Gemegefinanze mussen gesond a vorhersehbar bleiwen a sinn. Et misst eng Ligne de conduite opgestallt ginn, wéi vill d'Gemege sech kënnen verschéiden. Eng Reform vun de Gemegefinanzen drängt sech also op. Si muss esou ausgeriicht ginn, datt se alle Bierger vun eise Land an hire Gemengen equivalent Servicer an déi nämlech Liewensqualitéit garantéiert. Sou wéi d'Kompetenze tëschent Gemengen a Stat komplementär ausgeriicht mussen ginn, esou muss de finanzielle Volet déiselwecht Komplementaritéit opweisen. Et kënn ee vu Compétences partagées schwätzen.

Regional Entwécklung a Restrukturatioun vun de Gemege sinn hei Stéchwierder. A wann aus esou Iwwerleeunge Fusiounen solle stattfannen, da kann dat nëmme vun ënnen erop kommen. Déi eenzel Populatiounen müssen domat d'accord sinn. Dem Innenminister seng Aussoen zur Reorganisatioun benotzen net déi klassesch Terminologie. Hie schwätzt vu Mindestaufgaben an der Proximitéit fir déi eenzel Gemengen, vu regionalen Aufgabe fir Gemengen an esou weider. D'Finalitéit ass awer déi, dass d'Konzeptioun an den Aufgabebereicher vun de Gemengen aus dem 18. an 19. Jorhonnert stamen an hei drängt sech eng evident Aktualiséierung op, besonnesch och wann d'Finanze méi knapp ginn an d'Leeschunge weider ausgebaut mussen ginn. Beispill périscolaire Aktivitéiten, wéi Kantin, Hausaufgabenhëllef oder Structures d'accueil no der Schoul. Hei komme grouss an deier, mä noutwendeg Aufgaben op eis Gemengen zou. Dëst ass eng typesch Aktivitéit, déi op Gemengenniveau organiséiert muss ginn. Dëst ass eng Aufgab wou Stat a Gemengen Hand an Hand mussen schaffen. Hei kënn ee vu Compétences partagées schwätzen. An domadder ass et jo net gedoen.

Mir brauchen zum Beispill an Zukunft eng rechneresch méi Fraen um Aarbechtsmaart fir eis Sozialleeschunge bezuelt ze kréien. Ausserdeem schaffe ganz vum selwen ëmmer méi Fraen, a wann et nëmmen ass, well zu Lëtzebuerg kaum nach mat just enger normaler Pai de Logement ka bezuelt ginn. Dat schléit sech och bei de Gemengen néier. Haut steet den Taux d'emploi féminin hei zu Lëtzebuerger bei 50,4%, am EU-Duerchschnitt läit e bei 55%. An d'Objektiv vu Lissabon läit bei 60% fir Fraen an engem globalen Taux d'emploi vu 70%. Esou Zuele wäerte mer och hei am Land iwwer kuerz oder laang wuel errechen. Dat bedeit méi Opfaangstrukturen, eng besser Organisatioun an Ofstëmmung tëschent alle Gemengen, eng Verflüchtung, déi nëmmen iwwer eng Strukturéierung vun eise Gemengen ze realiséieren ass.

D'Gemengen hunn iwwert déi lescht 200 Joer verschidden évoluéiert. Déi meescht Gemege stamme jo aus dem Joer 1795. Et gëtt Landgemengen, et gëtt Gemege

mat industriellen, résidentiellen an touristesche Schwéierpunkten. Hei müssen an der Finanzéierung Kompensationsmechanisme spillen, fir dass dës verschidde Problemstellungen an de Leeschungen an an den Infrastrukture kënnen vun dëse Gemengen adequat geléist ginn. Regional Fonge kënnen nieft dem Syndikatswiesen Piste sinn, fir Finanzéierung a Realiséierung vu Servicer an der Region virzehuelen. Kloer ass, d'Gemege müssen an Zukunft méi zesummeschaffen fir méi Effizienz a manner Käschten ze kréien, fir déiselwecht Servicer an och nei Aufgaben an engem raisonnablen finanziellen Kader ze exekutéieren, an dat zur Zufriedenheet vun eise Bierger.

Den A an O vun eiser Budgetpolitik sinn déi héich öffentlech Investissementen. Dës si méiglech well eng vrsiichteg Budgetpolitik gemaach ginn ass. Fir an Zukunft de Budget net ze déséquilibréieren, müssen déi Dépenses ordinaires maîtriséiert ginn, well méi ordinaire courant Ausgaben heescht manner Potenzial fir den öffentlichen Investissement. Hei spille Fonctionnementskäschte vun eisen Infrastrukturen eng grouss Roll. Eleng véier nei Projeten: d'Coque vum Kierchbiere mat 7,1 Milliounen, de Pei-Musée mat 3 Milliounen, Neumünster mat 2 Milliounen an den Établissement public op Belval-Ouest mat 1,8 Milliounen bedeiten zesumme 14 Milliounen Euro Fonctionnementskäschten am Budget 2004. Hei muss fir d'Zukunft déi néideg Transparenz kommen, fir datt mer eis courant a programmiert Ausgaben am Grëff behalen.

Fir d'Investissementen an Zukunft ze garantéieren, mussen mer sou genannte Kapitalausgabe maachen an an deem Exercice spillen eis Investissementsfongen eng grouss Roll. De Stat investéiert fir 2004 2,9% par rapport zum PIB, fir 2003 waren et 2,7%. Iwwerhaapt mécht d'Bruttokapitalbildung vun allen öffentlichen Acteuren hei zu Lëtzebuerg 5,2% vum PIB aus, wou dës Ratio an den anere Länner vun der EU nëmme bei 2,3% läit. D'Kapitalausgabe louchen am Joer 2000 bei 20,9% vun de Budgetsausgaben, 2004 leien se nëmme méi bei 10,4%. Dëst ass doduerch bedéngt, datt d'Speisunge vun de Fongen zréckgaange sinn. Waren 2003 nach 415 Milliounen als budgetär Dotatioun virgesinn, esou si fir 2004 nëmme méi 235 Milliounen ageschriwwen.

Op där anerer Säit sinn d'Ausgaben aus de Fongen eraus säit 2002 méi héich wéi d'Dotatiounen an d'Fongen. D'Fonge ginn am nächste Joer bal eng Milliard Euro fir Investissementen aus, et si genau 954 Milliounen an derbäikéint ronn eng hallef Milliard Direktinvestissement vum Stat, wou net iwwert d'Fonge gefuer gëtt. Well dat hei déi richteg Zuele sinn, a well also d'Investitiounen vum Stat d'nächst Joer eropginn, an net erof, a wann d'Speisung vun de Fongen och réckleefeg ass, sollt och net an d'Welt gesat ginn, de Stat géif bei den Investissementen spueren. Dat ass nämlech ganz einfach net wouer an dat sollt een och net behaapten och wann een an der Opposition ass. Et gouf nach ni esou vill investéiert wéi am Joer 2004.

D'Reserve vun de Spezialfonge vum Stat si säit 1997 iwwert der Milliard Euro. Am héchste waren se am Joer 2001 mat 2,6 Milliarden, 2004 wäerten se bei 1,18 Milliarden leien. Laut Pluriannuel iwwer fënnf Joer leien se am Joer 2007 liicht ënner 200 Milliounen. Bis dohinner wäert sech awer munches dinn. D'Nordstrooss, grouss Spidolsinfrastrukturen, munch schoulesch a socio-familial Infrastrukture wäerte bis dohinner fäerdeg sinn. Trotzdem gëtt et kee Stillstand a sou wéi de Pluriannuel eis Prioritéiten iwwert déi järelech Dotatiounen weist, kënnen all virgesi Projete fréier oder spéider realiséiert ginn. D'Ausgabe fir d'Investitiounen si säit 2002 iwwert der Milliard a gi vun

2003 op 2004 ëm 124 Milliounen, dat si 7,8%, op 1,456 Milliarden erof.

Et bleift och ervirzesträichen, datt déi zwielef wichtigst Investissementsfonge vun 1,92 Milliarden, den 31. Dezember 2002 ëm 50% op den 31. Dezember 2004 erofginn. Am Pluriannuel si fir déi nächst Joren déi folgend Donnéeën. 2001 hate mer 1,3 Milliarde Recetten an de Spezialfongen, 2004 wäerten et 420 Milliounen sinn an déi nächst Jore wäerten se sech tëschent 500 a 700 Milliounen apendelen. D'Dotatioun vum Fong ginn am selwechten Zäitraum vun 235 Milliounen am Joer 2004 op 488 Milliounen am Joer 2007 erop. D'Avoiré vun Investissementsfonge wäerte bis 2007 op 192 Milliounen erofgoen.

Wat d'Analyse comparative vun de Berufskummeren ugeet verweisen ech op d'Volete Finanzsituatioun vum Stat, budgetär Politik, Investissementsenter vum Stat an Diversificatioun a Betribspolitik op mäi schrëftleche Rapport. Zum Avis vum Statsrot wollt ech Folgendes soen. De Statsrot huet sech a sengem interessanten Avis och mat politesche Froe beschäftegt, déi an Zukunft fir eist Land wesentlech sinn. Ech féieren hei just d'Stéchwierder aus deem Avis op, deem am schrëftleche Rapport op méi breeder Plaz zu Éiere kënn. Déi Aspekter, déi de Statsrot opwërft, betreffen eis net nëmmen all, mä ginn als Préoccupation och vun eigentlech jidderengem gedeelt, deem un d'budgetär Aarbechten associéiert ass. Domat mengen ech d'Chamberen, d'Organisatiounen an d'Press, esou dass mer eigentlech feststellen, datt et eng Zort, géif ech soen, Suergemaintstream fir eis gemeinsam Zukunft schéngt ze ginn.

En nohaltege Wuesstum assuréieren duerch d'Implikatiounen vun allen Acteuren aus dem wirtschaftlechen Ëmfeld, d'Zouhuele vum Chômage ënner Kontroll bréngen, de finanziellen Équilibre vun den öffentleche Finanzen garantéieren. Dëst sinn déi wesentlech Deeler vum Avis vum Statsrot.

Ech kommen elo zur Continuitéit vun der Sozialpolitik, zu eisem Budget social, zu de sozialen Ausgaben. D'Sozialausgabe beim Stat leie bei geschätzten 42,92%. Dës Ausgabe vum Stat flëssen an d'Pensionsversicherung, d'Krankenversicherung, d'Fleegeversicherung an an d'Prestations familiales. Dësen Taux ass säit 1995 vun 41,29% ëm 1,63% gestiegen. Schonn am Rapport zum Budget 2002 gouf op d'Gefor vum Ausaar-te vun den Dépensen an der Sécurité sociale higewisen. Dëst ass haut ëmsou méi wouer, well d'Wuesstumsperspektiven nach manner encourageant si wéi beim Vote vum Budget fir d'Joer 2002.

Och d'Berufskummere stelle sech d'Fro ob den aktuelle Mechanismus vun der Finanzéierung vun der Gesondheet net krank ass. D'Handelskummer schwätzt vu Rigiditéiten a mengt d'Finanzéierung vun der Pensioun war laangfristeg net ze maachen. An der Finanzéierung vun der Krankenversicherung wäre grave strukturell Defizienzen. Déi sozial Transferté misste besser cibléiert ginn. D'Aarbechterkummer verweist op d'Alterung vun eiser Bevölkerung an op d'Nécessitéit sozial Infrastrukturen ze bauen. Si fuerdert e Spezialfong fir d'Sécurité sociale, deem eventuell iwwert d'Plus-valuen aus dem Budget gespeist kënn ginn an esou d'Finanzéierung vun de Rente kënn assuréieren. Si mengt Tarifierhéijunge missten zur Charge vum Stat goen, well de Stat jo dës Erhéijungen désiréiert hätt.

D'Privatbeamtekummer weist drop hin, dass déi sozial Kohesie den Garant ass fir soziale Fridden an esou den Investisseuren e stabelt wirtschaftlecht Ëmfeld garantéiert. Si bedauert, dass de Stat, ouni d'Sozialpartner ze concertéieren, seng Participatioun bei der Fleege-

versicherung vu 45 op 40% erofgesat huet.

D'Chambre des Métiers stellt fest, datt den Iwwerschoss an der Sécurité sociale kräfteg zrëckgaangen ass. D'Eropschnelle vun de Pensiounen verlaangt e staarke Wuesstem vun der Masse salariale, déi nëmmen duerch en adequate wirtschaftleche Wuesstem garantéiert ka ginn. D'Sozialchargé mussen um aktuellen Niveau agefréiert ginn.

D'Sécurité sociale beweegt also vill Acteuren am Lëtzebuerger Stat. Den Enjeu ass grouss an de Lëtzebuerger Sozialmodell huet iwwer Jorzénge gutt fonctionnéiert. Mä wéi ass et fir d'Zukunft? Kënnen d'Ausgaben am Grëff behale ginn? Kënnen d'Leeschungen nach verbessert ginn? Ass déi aktuell Situatioun vun der Krankenversicherung ee Vorbote vun enger genereller Verschlechterung vun der finanzieller Stabilitéit vum System vun de Sozialversicherungen.

Kloer ass, datt wéi d'Situatioun haut ausgesäit, de gesamte System vun der Sécurité sociale net a Gefor ass. Dofir sollt een d'Pensionsproblematik vun der Krankenversicherungsproblematik trennen, och wann een Amendement zum Statsbudget virgesäit, fir eemoleg a kompensatoresch Pensionsgelder, déi am Kader vun der Invalidépensioun gefloss sinn, zu Recht un d'Krankenversicherung weiderzeleeden. Dat ass nämlech kee „Cross-financing“, mä just eng Réckbezuelung vu Geld, wat déi ganzen Zäit der Krankekeess gehéiert huet, well si hat et am Fong geholl just virgestreckt.

(Interruption)

A sech ass de Moment just d'Krankenversicherung krank. Dass d'Krankekeese mol liicht Defizitär agefruer hunn, dat läit um System als solchen. Datt awer elo d'UCM de 15. November e cumuléierten Defizit vun 79 Milliounen Euro an hirer Generalversammlung presentéiert huet, dat ass awer schonn alarmant.

Dofir huet de Rapporteur gemengt et wär ubruecht, fir e Bilan ze maachen iwwert déi rezent Evolutioun vum Finanzement vun de Kranke-keesen an och vun hire Leeschtungen fir d'Pisten ze dégagéieren, fir de Finanzsystem ze stabiliséieren. Dat Ganzt ass eng Fro vu sozialer Gerechtegkeet a vu Solidaritéit, awer eng Affär vun individueller a kollektiver Responsabilitéit.

Et gëtt strukturell Problemer an der Krankenversicherung. Doriwwer gëtt et e grouse Konsensus hei zu Lëtzebuerg. Nun ass et emol esou, dass d'Sozialversicherung e Ganzt sinn a wann d'Konjunktur kränkt, d'Aarbechtsmaarterweiderung sech méi lues mécht, dann huet dat en Afloss op d'Einnahmen an d'Ausgabe vum System an doduerch sinn all sozial Keese betraff. Dofir musse Sozialleeschungen a Wuesstem an all Analys vum Finanzzoustand vun eise soziale Verséierungen evaluéiert ginn.

Ech widderhuelen et nach eng Kéier, d'Pensionskeese si gesond a säit 2001 ginn d'Reserven an d'Luucht. D'Spillregele vun der Pensionsversicherung si kloer an invariabel an der Zäit. Eng Pensioun kritt een no laange Jore vu Kotisatioun, wann ee bezuchsbe-rechtegt ass a si ass da konstant héich - bei der Krankenversicherung ass dat net esou. Hei sinn Abüen duerch d'Aart a Weis wéi de System fonctionnéiert relativ liicht méiglech a si ginn och oft an heefeg bedriwwen.

D'Finanzsituatioun vun der Krankenversicherung huet sech besonnesch an de leschten zwee Joer vill verschlechtert. Den CEPS/INSTEAD schwätzt vu Finanzflaute a senger Analys vun dëser Verséierung op Basis vun Dokumenter a Rapporte vun der UCM an der IGSS.

Wéi huet u sech d'Finanzsituatioun vun der Krankenversicherung eva-

luéiert? D'Ausgabe vun der Krankenversicherung steige kontinuierlech. Am Joer 2001 hate mer eng Progressioun vun 12,5%, am Joer 2002 vun 10%. Et si besonnesch d'Prestations en espèces déi klammern an zwar ëm 14,6% am Joer 2002. D'Prestations en espèces fir Krankheet hunn ëm 16,9 progresséiert, déi vun der Maternité ëm 9,1% an och d'Prestations en nature sinn ëm 8,7% an d'Luucht gaangen.

Déi effektiv Ausgabe vun der Krankenversicherung am Joer 2002 maachen ëmmerhi 5,8% vum PIB aus, laut SEC 95-Berechnung, an dat ass jo net grad näischt, ëmsou méi déiselwecht nëmme 4,9% am Joer 2000 woren.

D'Recetté ginn och an d'Luucht mä manner schnell an esou ass d'Progressioun vun 11,9% am Joer 2001 op 4,1% am Joer 2002 gefall. D'Kotisationsworen 2001 ëm 12% geklomm an am Joer 2002 awer nëmmen ëm 3,3%.

Et gëtt Grënn firwat d'Recetten ofhuelen: De Wuesstem vun der Zuel vun Assuréeierten ass net méi esou séier, well jo d'Konjunktur méi lues dréit a manner Aarbechtsplaze geschaf ginn, et ware 4,3% am Joer 2001 an 2,8% am Joer 2002. De Cotisationsaux ass fir d'Prestations en nature vu 5,2 op 5,1% erofgesat ginn an dee fir d'Prestations en espèces ass jo och vun 0,24 op 0,20% erofgeschrauft ginn.

De Solde vum Exercice 2002 louch bei minus 6,4 Milliounen, dee vun 2003 louch scho bei minus 18,6 Milliounen wéi de Budget gestëmmt gouf a läit elo laut aktualiséierte Schätzunge scho bei minus 36,9 Milliounen a wa mer d'Prévisiounen fir 2004 kucken, da lande mer bei 98,7 Milliounen am Minus; eng fulgurant Steigerung vum Solde.

Tatsächlech sinn d'Krankenindemnitéiten vun den Aarbechter an allen Exercice vun 2000 un defizitär, woubäi déi vun den Employés privés a vun den Indépendants et éréscht am Exercice 2002 waren, am Décompte waren dat 0,5 Milliounen, 2003 minus 2,2 an 2004 minus 2,4 Milliounen. Wann een hei awer am Beräich vun den Employés privés an den Indépendanten d'Resultater vun den Exercice cumuléiert, da ginn dës Zuelen éréscht am nächsten Exercice 2004 negativ an dat maachen 1,2 Milliounen aus. Hei hu mer also och eng liicht negativ Tendenz, berücksichtegt een awer, datt d'Privatbeamten éréscht nom drëtten Mount vun der Krankekeess bezuelt ginn, da kann et ënnerschwelleg gutt sinn, datt d'Krankengeldevolutioun am Fong ganz ähnlech ass wéi bei den Aarbechter, just datt eben d'Betriben während dräi Méint bezuelen.

Ech kommen elo zur Prestation en nature. Dat si jo d'Spideeler, d'Medikamenter an esou weider an och dës presentéiere sech am Exercice 2003 fir d'éischt an engem negative Solde vu minus 11,1 Milliounen an ab 2004 gi se sechsmol méi héich, op minus 69,1 Milliounen. Heiru si sécherlech d'Erhéijung vun den Dokteschtariffer, d'médico-technesch Akten an och d'Käschte vun der Moderniséierung vun de Spidolsinfrastrukturen net onschëlleg.

Mä wéi eng Facteure bestëmmen elo all dës Evolutiounen? Den duerchschnëttlechen Inflationstaux an och d'Zuel vun den Assurée gi sécherlech net duer fir dës staarke Wuesstem an der Krankekeess ze erklären.

Hei sinn e puer Facteuren ervirze-sträichen. Fir d'éischt d'Altersstruktur vun den Assuréeen - ech widderhuele mech - net nëmmen, dass d'Morbiditéit vun den Assuréeen no 45 an d'Luucht geet, esou ass et och nach, datt den Taux vun iwwer 10% esou heefeg ass, dass

deen esouguer eng statistesch Erhéijung vun der Morbiditéit an allen Altersklasse bewierkt. Hei gëtt kräfteg op d'Invalidépensioun higeschafft. Munch Leit hate sécherlech wuel haart Aarbechtskonditiounen, mä ob all potenziell Fäll, déi et hei ginn, wierklech berechtigt sinn, dat wëllt de Rapport de Moment am Raum stoe loossen.

Et gëtt och Variatiounen am krank sinn, en fonction vum Geschlecht an der Résidence. Déi resident Frae ginn zu 13,9% krank, déi net resident Fraen zu 17,1%. Bei residente Männer läit den Taux bei 13,5% a bei net residente Männer nëmme bei 13%.

Wichtig ass och ze wëssen, dass d'Morbiditéit net en fonction vum wirtschaftleche Secteur variéiert, mä wuel awer en fonction vun der Gréisst vum Betrib. Hei spillt sécherlech den Aarbechtsklima eng Roll, dësen huet jo Inzidenzen op d'Motivatioun a partant och op d'Produktivitéit vum Eenzelnen. Grad hei gëllt et dës Problematik un de Fong ze goen.

De Residenzuert schéngt och eng Roll ze spillen awer nëmme wann ee resident Frae mat net residente Frae vergläicht an dat am Kader vun der Krankschreiwung. Vergläicht een dës Leeschtung mat der Assiette cotisable, da kritt ee Wäerter vu 4,36 respektiv 6,12%. Tatsaach ass, dass et ëmmer méi Koppele gi wou déi zwee Partner zu Lëtzebuerg schaffen. Gëtt an esou engem Stot e Kand krank, bleift meeschtens de weibliche Partner doheem an hält Krankecongé. Datselwecht Phenomeen vum Krankecongé gëtt et och hei zu Lëtzebuerg bei Fraen, déi manner wéi 35 Joer hunn an Alleinerzieher sinn. Obschonn et de Congé pour raisons familiales gëtt, schéngt et esou ze sinn, dass den net alles bréngt. Fäerten déi Concernéiert vläicht hirem Patron hir Situatioun ze schilderen? Huet de Congé pour raisons familiales net den néidegen Appréciationswäert beim Patronat? Ech weess et net. Mä dës Punkt verdéngt och Oplklärung.

A sech ass déi sou genannte Krankelindemnitéit op 52 Woche limitéiert, mä ëmmer méi Leit profitéieren dervun iwwert dës Perioderaus. An de Perioden tëschent 1999 an 2001 waren dat 12%, an der Period tëschent 2000 an 2002 waren dat scho 35,6%. Déi vun der Tripartite zrëckbehalte Begrenzung vun der Krankeperiode sinn hei mol e sennvollen Usaz an déi méi séier Iwwerféierung an den Invalideregime, dee vun de Pensionskeese gedroe gëtt, e weideren Usaz.

D'Perspektive fir d'Krankenversicherung sinn net blendend. De Rapport tëschent Reserven an Ausgabe misst laut Gesetz bei 10% leien, ass awer nëmme méi bei 4,85% fir d'Joer 2004. Et mussen also kuerzfristeg Moossname geholl ginn an dat ass jo och iwwert d'Tripartite geschitt. Mä och laangfristeg strukturell Reformen dränge sech méi wéi op. Iwwerhaupt soll d'Roll vun alle Partner an deem Beräich par rapport zu der Prise de position iwwerduecht ginn.

Ass den aktuelle Modell mat véier Etappen: Quadripartite, Generalversammlung vun der UCM, Tripartite a Regierungsrot nach ëmmer dee richtigen, wou dach meeschtens d'Tripartite d'Décisiounen hält? Ass dës Prozedur, wéi mer se haut hunn, nach performant an effikass genuch, fir Décisiounen ze huelen?

■ Une voix.- Déi Prozedur do gëtt et net!

■ M. Jean-Marie Halsdorf (CSV), rapporteur.- Wann ech gelift?

Déi véier Leit statuéieren an de Rapporteur mengt et sollt een dësen typesch Lëtzebuerger Modell objektiv an onviraageholl préiwen, vläicht mat der Feststellung, dass dës soziale Concertationsmo-

dell, dee bis dato ëmmer gutt fonctionnéiert huet, nach ëmmer dee beschtméiglechen ass. Vlächet och net? Et ass awer derwäert hei eng Analys ze maachen.

D'Tripartite huet jo och hir Responsabilitéit geholl.

1. D'Reckbezuelung vu Gelder, déi an der Prozedur fir den Invalidestatus nach vun der Krankenversicherung bezuelt goufen, obschonn den Aarbechter dës Status kritt huet. Dës Fuerderung ass richtig, well wann eng Persoun invalid ass, dann ass se dat vun Ufank uns vun der Prozedur.

2. Den Iwwergang an d'Invalidement sollt accélériert ginn, sou soll e Krankeschäin no zwee Méint d'Éventualitéit vun enger Invalidement béuertheelen.

3. D'Krankecongée ginn och nëmme méi iwwer 52 Woche bezuelt an enger Referenzperiod vun 104 Wochen.

4. Bei Interimskontrakter gëtt d'Krankgeld nëmme méi par rapport zur Kotisationsperiod bezuelt. Hei goufen et jo och munch Abüen.

5. Schliesslech sollen Aktivitéitsprofiler vu Medeziner opgestallt ginn, fir erauszefannen ob vill Leit oder ze vill Leit krankgeschriwwen ginn.

Des Weidere gouf eng Etüd an Opdrag gi fir de Status vum Aarbechter a vum Privatbeamte gläichze-stellen. Esou eng Démarche däerf natierlech net d'Kompetitivitéit vu PMEen a Fro stellen. Tatsaach ass awer, datt eng Sechswocheklausel, wéi se am Raum steet, fir Aarbechter a Privatbeamte beim Ausbezu-le vum Krankgeld eleng an der Baubranche zum Beispill 4 bis 5% Méiausgaben an der Masse salariale bedeit. Et muss ee wëssen, datt op den 31. Juli 2003 hei zu Lëtzebuerg 121.546 Aarbechter geschafft hu géint 129.268 Privatbeamten, fir wierklech d'Envergure vun deem Prozess richtig ze verstoen.

D'COFIBU begréisst dës Moossnamepak vun der Tripartite, well vermidde konnt ginn, fir d'sozial Kotisationsvun de erhéijen an Abousse vun de Leeschtungen net stattfonnt hunn. D'Kommissioun insistéiert, datt Kontrolle gemaach musse ginn, mä net nëmme bei de Prestataire, mä och bei den Assurée selwer. Bei de Prestations en nature sinn d'Abüe méi schwierig wéi bei de Krankecongéen, spréch Prestations en espèce. Hei muss ofschreckend an effikass kontrolléiert ginn. Dëst geet leider net iwwert d'Grenzen eraus, obscho méi wéi een Drëttel - dat muss ee sech och virstellen - vun den Assuréeierten vun der UCM aus dem Grenzgebitt kënn. Hei muss d'Politik eng Léisung sichen, well déi lokal auslännesch Krankekeese maache keng Kontrollen, well si jo bei de Krankmeldungen net concernéiert sinn.

Den Aarbechtsmaart huet grouss regional Charakteristiken. Déiselwecht wäerte mëttel- bis laangfristeg och an der Sécurité sociale optrieden. Hei muss Kollaboratioun iwwert d'Grenzen eraus gesicht ginn, pragmatesch Léisunge sollten op den Dësch kommen.

Nach e lescht Wuert iwwert d'Fleegeversicherung. Hei huet de Stat jo seng Kotisatioun fir dësen Exercice iwwer en Amendement vu 45 op 40% erofgesat. Esou konnten 10 Milliounen Euro anescht affek-téiert ginn. De Contributionssaz hätt kënnen vun 1% op 0,83% erofgesat ginn. Esou vill Spillraum ass de Moment nach do. Dëst hätt am Endeffekt awer net alles an der Paitut bruecht. D'Fleegeversicherung, dat lescht Kand vun eiser Sozialversicherung, ass awer bei gudder Gesondheet.

Här President, da kommen ech zum Häerzstéck vum Rapport vun deem Joer, séngem aachte Kapitel, an deem et ëm déi wirtschaftlech Zukunft vum Land an déi géeeegent Grondlag fir d'Diversifizéierung an d'Zougängelechkeet geet.

E groussen Deel vum Rapport befaasst sech mat deem wat een op däitsch gemengerhand „Betriebspolitik“ nennt. „Betriebspolitik“ ass déi, déi sech mam Ëmfeld beschäftegt an et gestalt, bannent deenen d'Betriber schaffen. Zu Lëtzebuerg ass dat am Fong e Mix vun der Wirtschafts- a Mëttelstandspolitik oder besser, en Zesummeleë vum deenen hirem Wirkungsfeld. Mir wëssen, dass déi Zäite wahrscheinlech eriwuer sinn an deene Lëtzebuerg wirtschaftlech quasi komplett vun engem grouse Betrib oder engem grouse Secteur ofgehaangen huet. Dat wat d'ARBED war ass Vergaangenheet an eise Finanzsecteur, nach ëmmer deen eigentlech gréissten a wichtegste vun eiser Ekonomie, huet déi Gréisst erreecht, déi e potenziell och huet.

Ech wëll direkt alle Feelinterpretatiounen hei entgéintwierken, déi sech kënnen erginn. De Finanzsecteur ass nach ëmmer, an e bleift et och, dee wichtegste vun der Lëtzebuerg Wirtschaft. Dofir muss d'Politik sech weiderhin aktiv ëm e këmmen, esou wéi se dat jo och permanent gemaach huet an et och gemaach gëtt, an zwar net nëmmen am Kader vun alle Finanzplatzgesetzter, déi mer zënter 1993, wou d'Rumm vun der Finanzplatzpolitik gesetzlech definéiert gouf, hunn. Tatsaach ass awer, dass de Finanzsecteur en Ëmfang erreecht huet, deen e wuel net méi iwwerschreide wäert. Nach eng Kéier, Tatsaach ass, datt de Finanzsecteur awer en Ëmfang erreecht huet, deen e wuel net méi wäert iwwerschreiden! Bei engem Secteur, dee méi wéi e Véirel vun eise PIB erwirtschaft, ass dat jo och net problematesch u sech. Et bedeit just, datt mer eis mussen dofir asetzen a politesch Konditiounen dofir schafen, datt en an anere Secteuren och weidergeet.

Ech plädéieren net fir eng Politik, déi d'Finanzplatz ëmgeet, mä fir eng Politik, déi am Rescht vun der Ekonomie verstärkt wierkt, während si eis Finanzplatz konsolidéiert. Zur Finanzplatz wëll ech mech net am Detail ausloossen. Dat ass an deene vergaange Joren dacks am Kontext vun Budgetsrapport gemaach ginn an nach haut si méi wéi genuch Publikatiounen um Maart, déi sech mat där Thematik beschäftegen. Ech wëll just esou vill soen.

D'Finanzplatz huet keng Wonnermëttele méi am Medikamenteschaf, mat deenen se kënn direkt hiren Aktionsspillraum drastesch erweideren an déi hir Zuele géife vun engem Dag op deen aneren an d'Luucht dreiwien. D'Finanzplatz Lëtzebuerg ass, wéi et och am Rapport formuléiert gëtt, an der Maturitéit gelant an do muss mer se halen. Et ass eng propper Finanzplatz an et ass eng attraktiv Finanzplatz. Si huet en internationale Ruff, hire gesetzleche Kader ass elo schonn excellent a gëtt awer nach besser a si stellt eendeiteng nach ëmmer d'Réckgrad vun eise Statsrecetten duer. Mä si ass net méi dee Wuesstumssecteur, dee se nach virun e puer Joer war. Dat ass e völeg normale Prozess, am Laf vun deem sech e Secteur vu senger méiglecher Stärkt entwéckelt. Entgéint deem wat alt emol gesot a gefaert gëtt, ass dat awer keen Drama. Et muss eis just dozou ureegen an zwar verstärkt, fir eis Wirtschaft weider ze diversifizéieren a mat besonneschem No-drock an a mam Mëttelstand.

D'Wirtschaft zu Lëtzebuerg ass ganz wäit gehend eng mëttelstänneg Wirtschaft. Mir hunn hei am Land 14.000 Kleng- a Mëttelbetriber, déi 130.000 Aarbechtsplaze stellen an déi der och weiderhi schafen. De Mëttelstand stellt ongeféier 40% vun eise Bruttoinlandprodukt duer. Et ass kee Secteur, deen inhaltlech géif zesummenhängen, mä et ass am Fong méi wéi eng Betriebsphilosophie. Iwwerall do wou de Patron seng Beschäftegt nach haut perséinlech kennt an och ëmgedréint, do ass

am Fong de Mëttelstand um Wierk. Dat ass zu Lëtzebuerg op deenen allermeeschte Plazen an der Privatwirtschaft esou.

Et ass de Mëttelstand, deen déi meeschten Aarbechtsplaze schafft. Et ass de Mëttelstand, deen innovéiert an deen och ausbitt. Et ass de Mëttelstand, dee kriseresistent ass an deen och a wirtschaftlech schwierigen Zäite stabil ass a bleift, dacks zum Präis vun immensen Effort vum deene betroune Leit, de mëttelstänneg Patronen an hire Mataarbechter. Dës Leeschtung fir eis Wirtschaft an eis Gesellschaft gëtt net oft genuch gewürdegt. Ech wëll dat dofir emol eng Kéier hei op deser Plaz maachen.

Mir bedreiwen zënter laange Joren eng konsequent Förderspöolitik fir de Mëttelstand. Dëst ass wäit gehend dem Mëttelstandsministère seng Aufgab, mä natierlech fléisst weider Elementer mat do eran. De Wirtschaftsministère liwwert iwwert d'Wirtschaftsrahmengesetz an d'SNCI, déi och nach zur Halschent dem Finanzminister ënnersteet, e wichtige Bäitrag zur Politik fir déi mëttelstänneg Betriber. D'Resultater vun deser Politik sinn déi, datt um Niveau vun den offiziellen Interventiounen zu Gonschte vun de mëttelstännegen Entreprisë kaum nach eppes ze verbesseren ass. Ech mengen dat ganz éierlech, wann ech soen, eng nach méi gënschteg Politik fir Betriber ass à terme vu finanzieller Ënnerstëtzung a Bähëllef kaum nach ze maachen an dat ass och gutt esou. Natierlech bleift ëmmer eppes ze maachen.

A Bezuch op de Mëttelstand ass dat menger Iwwerzeugung no d'Förderung vu bestëmmten Interaktiounen mat der Recherche, d'Veinfachung vum administrativen Oflaf fir d'Betriber ze entlaaschten an d'Reform vun eiser Faillitégesetzgebung.

Fänke mer emol mat de Mëttelen un. Et geet mer bei der Verwaltungsvereinfachung net drëms fir eenzel Leit oder eenzel Ministère ze kritiséieren. Dat hätt ee sech och wuel net vun engem Majoritéitspolitiker erwaart. De Problem ass och keen, deen een esou einfach mat stramme Fuerderungen no manner Verwaltungsofwand aus der Welt kritt. E läit eigentlech méi déif. Esou hu mer zum Beispill dacks Fäll wou esouwuel d'Ëmweltverwaltung wéi och dem Aarbechtsminister seng Servicer concernéiert sinn, notament an der Kommodoprozedur. An anere Fäll intervenéiert de Mëttelstands- an den Transportminister, Beispill Stroossentransport mat Camionen.

Ech mengen, datt mer sollte versichen déi dote Situatiounen aus der Welt ze schafen. Et gëtt nëmmen ee Stat a wann e Betrib sech un d'Verwaltung wennt, muss en eigentlech kënnen op enger eenzege Plaz usetzen a vun do aus géif säin Uleies souzesoe vum selwen duerch déi Büro gefouert ginn, déi en da muss passéieren, bis de Betrib ebe seng Antwort kritt. Dat kënn ee „guichet unique généralisé“ nennen an an déi Richtung sollte mer onbedéngt an de Verwaltungen denken an am Kontext vun esou enger Démarche géif ee wuel och nach dës oder déi Prozedur entdecken, déi kënn ofgeschaf oder vläicht reforméiert ginn.

Eng betribsfrëndlech Verwaltung passt an eis Zäit. Si ass och noutwendeg fir de Prozess ze encadréieren, deen ech als Diversifizierung iwwert de Mëttelstand géif beschränken.

Wann een Diversifikatioun seet, da seet een och Innovatioun. Et ass haut scho bemierkenswäert wéi vill eis Betriber an d'Innovatioun investéieren a wéi vill Recherche op Plaze gemaach gëtt, wou ee se am Fong geholl net direkt géif siche goen. Elo hu mer dëst Joer mat der Uni Lëtzebuerg en Daach iwwer all akademesch Fuerschungsstätte gestallt an ënnert deem Daach

kann och d'Recherche an Zukunft nach besser koordinéiert ginn. Wa mer et fäerdeg bréngen eng optimal Interaktioun tëschent der Recherche an dem Betriebsliwen hierstellen, da maache mer vill fir eis Wirtschaft a fir hir Diversifikatioun. Et ass nach Plaz fir innovativ Approchen, net nëmmen an der Informatik, mä beispillsweis fir konkret Applikatiounen an der Materialfuerschung a bei industrielle Produktionsprozesser.

Ech hunn am schrëftleche Rapport drop insistéiert, an ech mengen, et kann een dat net genuch maachen, mir brauchen Industrie zu Lëtzebuerg, mir brauchen nees nei Industrie zu Lëtzebuerg, well gutt 10% vum PIB gi fir de Réckgradsecteur vun enger Ekonomie net duer. Ënner méi Industrie soll ee sech also net Héichiewe virstellen oder vläicht immens Landschaften mat Schaaschtecher, iwwert déi een net gesäit. Déi modern Industrie fënnt een duerchaus a propere Halen aus deenen net vill méi erausdämpft wéi a mëttelstänneg Betriber. Mir sollten also en Effort maachen, fir eis nei Perspektive vu wirtschaftlecher Aktivitéit an der Industrie ze erschleissen. Déi kënn mer aus zwee Grënn gutt gebrauchen.

Éischtens kënnen esou Aarbechtsplaze geschäfe ginn, déi mer brauchen, esouwuel qualifizierter wéi net qualifizierter, an zweetens géif d'Fuerschung mat wirtschaftlecher Aktivitéit vernetzt, wat deenen engen e Plus un Unerkennung bréngt an deen aneren innovativ Betriebsiddien.

Mir hunn ze laang gemengt mir kéinte just vun der Verwaltung zum Räichtum vun anere gutt liewen. Dat kann awer op Dauer kee wirtschaftspolitescht Glawensbekenntnis sinn. Wa mer eis wëllen ekonomesch méi krisefest maachen, da muss mer och selwer produzéieren. E Mentalitéitswandel am Ëmgang mat der Industrie, dat wat se fir eng Gesellschaft leescht, schéngt mer hei noutwendeg ze sinn.

Dësen Tour duerch de Mëttelstand a seng Potentialitéiten - ech ginn net weider op d'Mëttelstandspolitik selwer an, well déi op anere Plazen an och am schrëftleche Rapport ausféierlech beschriwwen ass - halen ech beim Thema vun de Failliten op. Dëst ass e Problemthema zu Lëtzebuerg, well mer am internationale Verglach iwwerproportional vill Failliten hunn. Dacks bedeit eng Faillite net nëmmen den Ënnergang vun engem Betrib, mä och de Verloscht vun Aarbechtsplazen. Et ass e gesellschaftlecht Thema, wat vill beinhalt.

Ech resüméieren de Rapport iwwert d'Thema Failliten esou: Schwieregkeeten a Betriber ginn allze dacks ze spéit erkannt. Si gi verschleeft, a wann et fäerdeg ass, si vill Betriber futti, déi net misste futti goen, wann ee sech aneschtens ëm si bekëmmert hätt. Et ass awer och esou, datt an enger fräier Wirtschaft et ëmmer Faillité wäert ginn, an dat wäert sech och ni änneren. Eng Wirtschaft ouni Failliten ass net méiglech. A wann et onvermeidbar ass, datt där stattfannen, muss och d'Bild vum Failli an eiser Gesellschaft änneren.

E Failli ass am Regelfall kee ganz Béisen, dee vill kromm Saache gedréint hätt. Dëst Bild ass falsch, mä seng Existenz dréit derzou bäi, datt sech vill Leit, jonker an och manner jonker, guer net d'Fro stellen, ob se wëlle selbststänneg schaffen, well dat mam Betrib kënn jo am Fong geholl schiif goen. Sécher, dat kann et och, mä dat ass awer kee Verbriechen, wann ee weess wou run et läit. De Betriebschef ass eben net eens ginn, mä en huet awer keng gedréint, an dofir muss een deem Mënsch am Fong geholl eng

zweet Chance ginn am Berufsliewen an an der Gesellschaft. Mir kréien net méi Selbststänneg, wa mer an dësem Punkt net un de Mentalitéite schaffen. Mir brauche Selbststänneg fir eis Zukunft.

Wann déi doten Iwwerleeungen zu Enn gefouert ginn, da muss um Niveau vun de Failliten eis Aschätzung an eis Politik änneren. Mir mussen ewech vun der blousser Repressioun an hin zu méi Begleitung vun de Betriber. Duerfir sollte mer eis en Instrumentarium gi mat deem mer de Betriber hir Problemer erkennen an dann awierke kënn fir e Betrib ze retten, wann dat nach geet, oder fir e séier zouzemaachen ier nach weider Misär entsteet, wann en net méi ze retten ass.

Heizou direkt eng weider Ausso: Et gëtt vill Gesellschaften, déi gi mam Mindestkapital gegrënnt. Dat Geld gëtt verbraucht, gegebenenfallslafen och nach e puer Autoen op de Betrib, a wa kee Geld méi do ass, da verschwénnt d'Gesellschaft, an dat am léifsten natierlech mat enger héijer TVA-Schold géigeniwwer vum Stat. Esou Gesellschaften musse fréizäiteg erkannt an hir Liquidatioun ageleet ginn, well keng reell wirtschaftlech Aktivitéit besteet, an et do am Fong geholl just op d'Schold ausleefft. Déi Leit, déi esou Gesellschaften féieren, sinn och keng rettenswäert Geschäftsleit.

Déi aner Betriber awer, déi a Schwieregkeeten geroden an do nees kënnen erauskommen, deene soll een d'Hand reechen, fir datt se sech kënnen erkréien. D'Steierverwaltungen an d'Sozialkeese sinn ëmmer déi éischt, déi esou Problemer erkennen, well bei hinnen d'Échéance verpasst ginn.

Wann een elo géif soen, no der zweeter verpasster Échéance bei Steieren, TVA oder sozialer Sécherheet, gëtt eng Cellule d'intervention dermat befaasst, déi tëschent dëse Verwaltungen gegrënnt gëtt an aus Beamte vun hinne besteet. Dës Cellule kuckt sech dann de Betrib un an decidéiert, ob en erhalenswäert ass oder net. Ob et elo d'Cellule selwer ass, déi dann agéiert, oder ob se hir Missioun un een aneren delegéiert, e Gericht, en Affekot oder en Team vu Juristen a Gestionnaires, dat bleift nach am Detail ze klären.

Wichtig ass, datt d'Verwaltungen an d'Flicht geholl gi bei der Lutte géint d'Faillité matzewierken, well si oft betraff sinn an déi éischt sinn, déi finanziell Schwieregkeeten vun engem Betrib matkréien. E Patron bezitt dacks senge Leit hir Paien nach, wann e scho eng Zäit keng Steieren a keng sozial Kotisatiounen méi konnt bezuelen. Mä wann ee sech mat Zäit d'Fro stellt, wou de Problem vun dem Betrib hierkënn an deen eventuell ka geléist ginn, da kënnen déi Beschäftegt weider op hir Aarbecht goen. Grad an Zäite vu steigendem Chômage sollt et eis all um Häerz leien iwwert d'Betriber eraus esou vill wéi méiglech Aarbechtsplazen ze erhalen.

Här President, den zweete wesentleche Volet vun enger kreativer a gläichzäiteg realistischer Diversifizierungspolitik ass d'Zougängegkeet vun eise Land.

Accessibilitéit: Wéi si mer an engem Europa no senger Osterweiterung op 25 ze erreechen? Dës Fro géllt et sech am Fong elo ze stellen a waméiglech schnell Äntwerten ze fannen. Et geet dem Rapporteur net drëm eiser nationaler privater Loftgesellschaft Luxair virzeschreiwien, wo es laang geht. Neen, et geet drëm ze illustréieren. Wa mer déi komplex Mechanisme vun der Mobilitéit an engem groussen Europa net erfassen, da kann et ganz gutt sinn, datt den Zuch vun enger adequater wirtschaftlecher Entwécklung hei zu Lëtzebuerg laanscht ass ier mer iwwerhaapt um Quai stinn.

Fir mech huet dës Iwwerleeung eng zentral Bedeitung, well vill vun der wirtschaftlecher Entwécklung

ofhänkt, wéi vill an eis Statskeese fléisst, wéi eng finanziell Moyene mer hunn, fir hei zu Lëtzebuerg déi Politik weiderzeféieren, déi an de leschten 30 Joer zu deem Wuelstand gefouert huet, dee mer eisen nennen, Wuelstand, dee mer duerch héich Statseinnahmen an e bedeiht Zougräifen op eis Groussregioun ficeléiert hunn.

D'Stéchwuert Accessibilitéit heescht fir Lëtzebuerg e Package vun dräi Elementer, déi harmonesch a komplementär aneneegräife mussen. Fliger, Bunn a Strooss mussen sech d'Hand ginn, fir datt Lëtzebuerg weider schnell an onkomplizéiert erreechbar ass a bleift.

De Rapporteur versteet dës Iwwerleeungen am Sënn vun Erhale vun eiser Liewensqualitéit an engem méiglechst harmoneschen Zesumme vu wirtschaftlechen Interesse mat adequaten nohaltege Considératiounen a sozialen Interessen, déi an der Continuitéit leie vun deem, wat mer haut erschafft hunn.

Eise Flughafen ass vill an der Diskussioun. Seng Roll war an der Entwécklung vun eise Land vu Bedeitung. Seng Roll wäert an der zukünftiger Entwécklung vun eise Land weider vu Bedeitung sinn, well ass hien dach net déi eenzeg Baussegrenz no Europa an an d'Welt, déi éischt Vitrine, deen éischte Repère fir Geschäftsleit an Touristen.

Mir wëssen, datt de Moment 53% vun de Luxair-Passagéier „incoming passengers“ sinn, also aus dem Ausland de Fliger op Lëtzebuerg geholl hunn an net ëmgedréint. 75% vun de Flich vun der Luxair-Flott si Geschäftsflich. Eleng dës Zuele weisen eis den Enjeu vun engem performanten an accessible Flughafen zu Lëtzebuerg.

Fréier war um Findel viles anescht. Bis 1999 gong vu Lëtzebuerg all Dag e Fluch no den USA op New York, wat eise Flughafen eng extra Dimensioun ginn huet par rapport zu deenen aneren 12 éischter regionale Flughäfen an engem Ëmkrees vun 250 Kilometer. Lëtzebuerg war e Landepunkt fir ongezielten Amerikaner, déi um Findel hir Europareise ugetratt hunn. D'Icelandair hat gënschteg Tariffer a si war ëmmer als zuverlässeg bekannt.

Haut ass d'Luxair um Findel zwar net eleng, d'KLM, d'VLM an e puer anerer fléie jo och nach vu Lëtzebuerg fort, mä déi auslännesch Gesellschaften, déi de Flughafen an hirem Streckepilang hunn, ginn ëmmer méi rar. Um Findel gesäit et doriwwer eraus fir d'Passagéier aus, wéi wann ee géif op engem südeuropäesche Provénzflughafen landen.

Mir brauchen e Flughafen, deen den nationalen Ambitiounen vun eise Land gerecht gëtt, an dee muss an enger Perspektiv vu wirtschaftlichem Ausbau iwwer Frankfurt, Paräis a London erausgoen. Dat heescht net, datt mussen nei Landepiste gebaut ginn, datt heescht awer, datt d'Empfangshal vun eise Flughafen an d'Infrastruktur ronderëm esou mussen konzipéiert ginn, datt se een ausschlaggebend Element kënn sinn, firwat datt d'Leit de Lëtzebuerg Flughafen huelen an net e regionale wéi zum Beispill Charleroi oder Köln, wou déi vill méi bëlleg Linne starten.

Och d'Flugzäite mussen besser ofgestëmmt gi fir chaotesch Zustänn an der Passagéierofwécklung ze vermeiden. Et kann och net sinn, datt an de ganz frëie Mueresstonne bis aacht Auer praktesch all Flich, ob Business oder Loisir, zesummen ofgefaerdeg ginn. Wéi eng Destinatioun wéini, dat ass d'Schlëselfro, an do ass d'Politik och gefuerdert.

Mir mussen am Kader vun den Negociatiounen mat den anere Staten aus der EU an op eise wirtschaftleche Prospektiounsreise Kontrakter maache mat deene Länner hire

Fluggesellschaften a Complémentaritéit mat eiser nationaler Fluggesellschaft, fir optimal a schnell Verbindungen am EU-Raum an doriwwer eraus ze kréien. Hei mussen sécherlech wirtschaftlech Interesse spillen, awer net nëmmen. Och staatlech Mëttele mussen kënnen zur Verfügung stoen, fir déi néideg Strukturen ze garantéieren.

Eis Verbindungen mat Westeuropa si ganz anstänneg. Déi no Oste mussen kloer ausgebaut ginn, wat déi Responsabel vu Luxair och wëssen. E Fluch no Osten op Budapest geet net duer. Och eng iwwerkontinental Abannung sollt nach eng kéier evaluéiert ginn. Et gétt nämlech do duerchaus positiv Rentabilitéitsrechnungen. Interkontinental Flich vu Lëtzebuerg aus si kee Grössenwahn, mä en Element vun der Duerstellungspolitik vun eisem Land, wat en zousätzleche Rayonnement bréngt. Dat sollt een och am Kapp behalen.

Datt bei esou Iwwerleeungen d'Präsenz vun engen Cargo Hub eng Roll spillt, dat schéngt kloer, well esou eng besser Notzung vun der Flughafelogistik méiglech ass. Dofir muss eis de Fret erhalen bleiwen, awer an engem vernünftege Mooss. De Fret ass net esou séier fir d'Accessibilitéit vu Lëtzebuerg erhieflech, mä en ass e wichtege Wirtschaftszweig fir sech, dee mer net dierfen erkale loosse. Fir d'Zougängegeek ass et de Persounverkéier, deen zielt.

An der Accessibilitéitsfro betreffend d'Groussregioun kënnst och d'Iddi op vun engem neie Groussflughafen, des kéier an der Konkurrenz mat Flughäfen wéi Paräis, Bréssel oder Frankfurt, esou wéi et d'politesch Kommissioun vun der Groussregioun, déi de Jacques Santer presidéiert, virschléit. Dat kënnst eng interessant Optioun duerstellen. Vun esou engem Flughafen aus kéinten transatlantesch Flich oder och an den asiateschen Raum, deen e grousst wirtschaftlech Potenzial huet, operéiert ginn.

Et kéint esou geplangt ginn, datt den Impakt op déi jeeeweileg Bevölkerung klengstméiglech wär, gutt accessibel, virun allem wat seng Ubannung un d'Schinn ubelaangt. Domadder mengen ech keng groussregional Bummelverbindungen, mä Schnellzich. Heivu kéint besonnesch Lëtzebuerg a Stroosbuerg als europäesch Haaptstied profitéieren. Mä ob an deemem Szenario oder an deem vun der nationaler Entwécklung, esou Iwwerleeungen müssen am Kontext vun der Ubannung un dat international Schnellzuchschinnennetz stoen.

De Moment hu mer nach keng Ubannung un dat international Schinnennetz. Eng éischt Verbindung kréie mer mam TGV-Est an der Gare de Lorraine zu Baudrecourt bei Metz. Des bedeit eng Verbesserung vun de Verbindungen op Paräis. Mä domadder ass et scho geden. Eng Schnellverbindung no Süden an op Stroosbuerg drängt sech op, ass awer eréischt an enger Planungsphas, an dofir muss e sou genannten Europacap-Rail-Projet, deen déi dräi europäesch Haaptstied Bréssel, Stroosbuerg a Lëtzebuerg soll verbannen, schnellstens realiséiert ginn, fir eis an der Sëtzfro och da richtig ze positionéieren.

Dofir insistéiert d'COFIBU, dass den Eurocap-Rail-Projet op d'Prioritéitslëscht kënnst vun de wichtege europäeschen Infrastrukturprojeten. Dese Projet ass e kleng Projekt am EU-Kontext, well e kascht sécher nëmme 750 Milliounen Euro. Dofir hätt en awer eng grouss Bedeitung fir déi zukünftige Zentralitéit an Accessibilitéit vun eisem Land a géif u sech de Bestand vu Lëtzebuerg als europäesch Haaptstad entérinéieren, well Verbindungen tëschent Stroosbuerg a Bréssel iwwer Lëtzebuerg vun elo fénnef Stonne kéinten op manner wéi dräi Stonne reduzéiert ginn.

Eis Verbindungen nom däitschen ICE-Schnellzuchnetz sinn och existent, an och hei bräichte mer Verbindungen, besonnesch am Wëssen, dass d'Osterweiterung och eng Erweiterung vun däitsche Schnellzuchréseauen no Oste méi wéi probabel mécht.

Tatsaach ass, dass mer nëmmen eng Linn no Tréier hunn, wou d'Zich net schnell fuere kënnen, a Saarbrücken nëmmen iwwer Tréier erreecht ka ginn. An Termé vu Schnellzuchverbindung sinn des Linnen Nullkunst. Et géif Sënn maache fir d'Verbindung mat Saarbrücken, eise gudde politeschen Drot zum Saarland, esou ze notzen, dass déi béidsäiteg Iwwerzeugung kéint entstoën, dass mer esou eng Schnellverbindung net nëmme misste plangen, mä och realiséieren.

Esou eng Verbindung gétt et natierlech och net zum Nulltarif. Des Linn kéint nieft der Saarausbahn geplangt ginn a géif zur aktueller Busubannung, déi als positiv Initiativ ervirzepräichen ass, e Plus u Schnellgeeket bréngen a misst esou verstane ginn, dass d'Gare Lëtzebuerg eng Relaisstatioun wier weider no Westen un dat franséisch TGV-Netz an an d'Belsch mat Thalys an Eurostar. Lëtzebuerg soll ebe keng Endstatioun sinn, mä et muss vun alle Säiten erreechbar sinn, a vun hei aus muss et weidergoen. Eist Land a seng Wirtschaft hu keng Zukunft als Terminus.

Eng Alternativ vun deser direkter Variant Lëtzebuerg-Saarbrücken kéint och eng indirekt Ubannung iwwer Metz/Nanzeg no Saarbrücken bréngen, sou wéi se zum Beispill vun der politescher Kommissioun vun der Groussregioun virgeschloë gétt.

Eist Land bräicht awer och Ubannungen no Norden. Esou géif eng Ubannung iwwer Léck un den Thalys-Réseau Richtung Däitschland via Köln, Bréssel an Amsterdam och munches bréngen, virun allem en zweete Knuetepunkt mam ICE-Netz an drastesch besser Verbindungen an den Norde vun Europa. Iwwer Léck kann och d'Ubannung un Thalys an Eurostar Richtung England oder Paräis hiergestallt ginn. Mir brauchen einfach eng besser Ubannung un eis Groussregioun.

Dat kéint dann och esou ausgesinn: Eng West-Ost-Achs wier d'Linn Paräis-Metz-Nanzeg-Saarbrücken-Frankfurt an op der Nord-Süd-Schinn wier et Léck-Stad-TGV a Richtung Süden, awer och a Richtung Osten, duerch Däitschland a weider. A selbstverständlech bleift déi séier Verbindung op Bréssel an domat eng anstänneg Reesperspektiv an England an a Richtung Amsterdam kruzial. Des Iwwerleeungen si sécherlech kee Mumpitz, well déi grouss Transitkorridoren an Nord-West-Europa, esou wéi se an der Planung sinn, lafe ganz kloer laanscht eis Groussregioun. Dofir mussen mer voluntaristesche virgoen, well déi grouss Achse vum terrestreschen Transport beinhalten implizit eng Entwécklungsdynamik, déi, wa se eis laanscht d'Nues géif goen, wäit gräifend Konsequenzen op déi wirtschaftlech Entwécklung am Groussraum „Saarlörlux“ hätt.

Mä och d'Stroos spillt an enger direkter Vernetzung eng wichteg Roll. Am Stroossebaubereich huet sech an de leschte Jore munches geden an d'Interconnexioun mat de grouss franséischen a belsche Réseauen konnt garantéiert ginn. Nordstroos a Collectrice droen dozou bäi, dass d'Accessibilitéit an eisem Land wierklech bedeitend verbessert konnt ginn. Dat ka jidderee vun eis selwer novollzéien.

Eng Spezifitéit vun eisem Land ass awer och déi, dass eist internt Stroossennetz no nationale Gesiichtspunkten ausgericht ass an dass d'Bevölkerungsdicht am Land net esou grouss ass, dass den öffentliche Transport performant funktionnéiere kéint. Kuckt

een zum Beispill an der Regioun Süden d'TICE-Bussen, da muss ee feststellen, dass ganz oft d'Bussen eidel oder mat een, zwee Leit duerch d'Syndikatsgemenge kutschéieren. Gewosst ass, dass den individuellen Transport, spréich Privatauto, och Grenze kennt. Gewosst ass awer och, dass wann Individualverkéier an öffentlichen Transport an engem Verhältnis vu 75 zu 25, esou wéi se am Mobilitéitskonzept vu Lëtzebuerg verankert sinn, realiséiert ginn, dat bestänneg Uuesse vun der Zuel vun den Autoen am Stroosseverkéier wuel kaum wäert ofhuelen.

Dofir ass d'Aféierung vum CITA, dat ass jo d'Kontroll an d'Information vum Autostrafik, e noutwendeg a wichteg Instrument fir déi eenzel Fluxen bei Accidenter, bei Deviationen oder bei Stroosseproblemer openeen ofzestëmmen. Am Oflaf vun de Fluxen an der Proximitéit ass dat Lëtzebuerger Stroossennetz vu virangegeger Bedeitung. Dat hat an huet d'Lëtzebuerger Politik verstanen, an duerfir sinn déi lescht Regierungen och ze félicitéieren.

Mä d'Mobilitéit an der Proximitéit ass net déi aus där eng wirtschaftlech Diversifikatioun Profit kéint zéien. Duerfir brauche mer Verbesserungen an der Accessibilitéit iwwer de Fliger an iwwer den Zuch. Duerfir schwätzt sech d'COFIBU dofir aus déi aktuell Mobilitéitspolitik an déi vum Aménagement du territoire schnellstens virunzedriewen. An der Perspektiv vun enger nohalteger Entwécklung kann et nëmmen esou sinn, dass alles gemaach gétt, fir dass Lëtzebuerg an engem zukünftigen europäeschen Netz vu performante Schnellzich bedeelegt gétt an dass net d'Gewichtung op den Accès iwwer d'Stroossennetz geluecht gétt.

D'Majoritéit vun der COFIBU deelt ganz kloer am Bezuch op d'Mobilitéit am Inland an an der Proximitéit de Programm „mobilitéit.lu“. Mä doriwwer eraus ass de Rapporteur der Meenung, dass iwwer dese Programm „mobilitéit.lu“ e Programm „mobilitéit.eu“ konzipéiert misst ginn, wou d'Accessibilitéit vu Lëtzebuerg an der Groussregioun, an Europa an an engem internationalen Kontext evaluéiert a geplangt misst ginn.

Här President, ech kommen zu de Schlussfolgerungen. Fir d'éischt läit et mer um Häerz all deene merci ze soen, déi mer gehollef hunn des flott a komplex Aarbecht vun engem Budgetrapport ze realiséieren. Fir d'éischt d'Kollegen aus der COFIBU mat un hirer Spëtzt de President Lucien Weiler. Si hu sech konstruktiv un den Aarbechte vun der Kommissioun bedeelegt. Dem Caroline Guezennec, eiser neier Sekretärin vun der COFIBU: Et ass säin éischte Budgetrapport an der Kommissioun an hatt huet seng Fra gestan. A last but not least och de Mataarbechter aus der CSV-Fraktioun, mat un hirer Spëtzt eisem Fraktiounssekretär Frank Engel. Si hunn hefteg an defteg gehollef, an de Frank ass senger Aufgab als Fraktiounssekretär méi wéi gerecht ginn. Selbstverständlech bezitt sech mäi Merci och op d'Avisé vum Statsrot a vun de Berufschamberen, déi alleguer vu grousser Qualitéit waren a wichteg Inspiratiounen och fir de Budgetrapport geliwwert hunn. Hinnen alleguerten also en oprichtege Merci.

No deser éischter fir mech wichtiger Konklusioun bleiwen zéng Aspekter, déi ech an deem Budgetrapport erausschielten an déi ech nach eng kéier wollt ervirpräichen.

Déi momentan zyklisch Reprise vun der Weltwirtschaft ass déi schwachste säit dem Zweete Weltkrich a mat deem Budget gi

mer an eng nei Ära. Mir rutschen an eng finanziell a budgetär Normalitéit. Nodeems mer an den 90er Jore vum leschte Jorhonnert nach bedeitend Plus-valuë geschriwwen hunn, ginn déi ordinaire Recettë fir d'éischt säit dem Zweete Weltkrich zrëck. D'Dépensë stagnéieren. Des ass nom Wëlle vum Politiker fir en équilibréierte Budget ze presentéieren.

Well eng virsiichteg Budgetpolitik bedriwwen ginn ass, oft géint de Wëlle vu verschiddene politesche Kräften, bleift Spillraum fir eng gutt iwwerluechte Budgetpolitik ze maachen, well déi prächtige Jore kommen deemnächst net erëm, sou dass d'Moderatioun an eng rigoréis Planung vun den Einnahmen an den Ausgaben usteet.

Am Wëssen dass d'Einnahme vum Stat an den Aarbechtsmaart als solchen nëmme méi moderat wuessen, ass eis Regierung ze félicitéiere well se et fäerdeg bruecht huet, nei Industrien - mir schwätzen hei ënnert anerem vun AOL, Amazon a Microsoft - op Lëtzebuerg ze bréngen, wat nei zousätzlech Recettë bedeit. Esou Prozesser mussen weidergedriwwen ginn.

De Budget 2004 ass duerch Virsiicht geprägt, mä e verkennt net, dass et néideg ass déi intern Nofro vun den Haushalten héich ze hale grad esou wéi déi öffentliche Investitiounen. Des lescht progresséiere souguer, a well déi sozial Transferten net zrëckginn, behale mer d'Vertrauen an d'Haushalten an an d'Betribler fir d'Consommation, d'Investitiounen, spréich nei Aarbechtsplazen. Esou eng concertéiert Démarche gétt eisem Land eng wichteg Zukunftsperspektiv.

Grouss Erausforderungen stinn un: Wirtschaftlech Diversifikatioun, eng aktiv Betribspolitik, d'Accessibilitéit vu Lëtzebuerg an der Groussregioun an doriwwer eraus konditionéieren d'Attraktivitéit an d'Kompetitivitéit vun eisem Land. Eng Ubannung un international Schnellzichréseauen an Europa ass den néidege Garant fir déi zukünftige wirtschaftlech Entwécklung bei eis an an der Groussregioun.

Grad am aktuelle wirtschaftlechen an demographeschen Kontext kritt den IVL seng richtig Dimension. Des Studie weist kloer d'Interconnexioun tëschent demographeschen, wirtschaftlechen Elementen an de Facteurs, déi sech op den Aménagement vun eisem Territoire bezielen. Den IVL weist eis en Zukunftsbild vun eisem Stat, wou déi komplex Fluxen ideal interagéiere kënnen.

De Rentendesch ass vun engem laangfristige Wuesstum vu 4% ausgegangen, mä 2004 ass et déi véierte kéier wou dese Wuesstum bedeitend méi kleng ass. Duerfir kréie mer aner Hypothese wat den Aarbechtsmaart an de Chômage betrëfft. Déi real Evolutioun muss enk iwwerwaacht ginn, fir dass mer net ze laang op Basis vun onrealistesche Laangzäitperspektive plangen.

Dese Rapport setzt op eng positiv Entwécklung vun eisem Land. Den IVL-Modell muss verwierklecht ginn am Hibleck op wirtschaftleche Wuesstum a méi Recetten an eise Statskeesen. Eist Land profitéiert vun der Groussregioun an d'Groussregioun profitéiert vun eisem Land.

Néngtens, Lëtzebuerg huet a muss sech dem Wuesstum verschreiwen, kengem verréckten, onkontrolléierte Wuesstum, neen, mä engem konsequente Wuesstum, deem seng Elementer sech nohalteg verdroen an deem seng Konsequenze vun de Leit gewollt sinn. Et gétt och keng Liewensqualitéit ouni Wuesstum.

An zéngtens: Mir ginn op méi onsécher Zäiten zou, wou d'Normalitéit nees um Programm steet. Déi eeler Generatiounen wäerten dese Prozess a senger Wichtigkeet an a sengem Inhalt verstoen. Eis jonk Generatiounen mussen léieren de

Wuesstum vun eisem Land esou ze verstoe wéi et déi eeler Generatiounen verstinn. Des ass eng grouss Erausforderung. Dese Message géllt et elo an haut ze verbreed. Déi politesch Responsabel hunn an de leschte Joren näischt verbrannt. Duerch hir Politik, duerch déi bestoend Finanzreserve kënnen munch Erausforderungen mat Vertrauen ugaangen ginn. Mä mir müssen dru gleewe fir eist Land no vir ze bréngen, esou wéi eis Elteren a Grousseltern dat nom Zweete Weltkrich gemaach hunn. Eist Land wüsst nëmme wa mir dat wëllen, wa mir déi néideg Dynamik un den Dag leeën. D'Politik setzt nëmmen de Kader. A wann en nach esou favorabel ass, mir alleguer mussen wëllen. Well, am Fong geholl, u sech war et dach ëmmer schéin.

Kommt, mir froen eis Elteren a Grousseltern.

Ech soen lech merci fir Är Opmierksamkeet.

■ Plusieurs voix.- Très bien.

■ M. le Président.- Ech ginn Akt vun der Deklaratioun vum Rapporteur, dem Här Jean-Marie Halsdorf. Muer um hallwer dräi héiere mir dem Här Statsminister Jean-Claude Juncker an dem Här Budgetsminister Luc Frieden hir Exposée iwwer de Statshaushalt vum Joer 2004.

(Interruptions et coups de cloche de la Présidence)

Ee Moment. Den Här Bausch huet nach d'Wuert gefrot.

8. Ordre du jour

■ M. François Bausch (*DÉI GRÉNG*).- Här President, ech hat jo gefrot fir meng zwou Motiounen nach op den Ordre du jour des Woch ze kréien. Ech hunn elo gewaart bis se verdeelt waren an ech hätt awer gären, dass mir dat géingen decidéieren, datt se op den Ordre du jour kéimen.

■ M. le Président.- Ech mengen, dat hu mir jo decidéiert.

■ M. François Bausch (*DÉI GRÉNG*).- Glift? Jo, si leie jo elo dräi Stonnen do. Et konnt jidderee se kucken, en plus déi an der Budgetkontrollkommissioun...

(Interruptions diverses)

Ech sinn awer do dergéint. Ech hätt gären, datt mir haut d'Décioun huelen, ob se op den Ordre du jour kommen oder net.

■ M. le Président.- Et war awer gesot ginn, mir géifen déi Motiounen mat deenen aneren zesummenhuelen.

■ M. Jean-Paul Rippinger (*DP*).- Här President, mir maachen et mat deene Motiounen wéi mat deenen aneren och. Mir haten hei decidéiert, datt mir se déi Woch drop huelen.

■ M. François Bausch (*DÉI GRÉNG*).- Neen, neen.

(Interruptions)

■ M. Jean-Paul Rippinger (*DP*).- Dir hutt ëmmer gesot, et misst een Zäit genuch hu fir se ze studéieren.

(Interruptions diverses)

Ech hunn awer näischt dergéint, wa mir se den Donneschdeg Mëttag huelen.

(Interruptions)

■ M. le Président.- Dir Dammen an Dir Härren, domadder wäre mir um Enn vun eiser Sitzung ukomm. Déi nächst Sitzung ass mar de Mëttag a fänkt um hallwer dräi un.

D'Sitzung ass opgehuewen.

(Fin de la séance publique à 16.44 heures)